

בית המשפט המחוזי בחיפה בשכתו ככית-משפט לעניינים מנהליים
ניסן ואח' נ' משרד המשפטים/אגף הפטנטים, המדגמי
ת"מ 10-10-43441
סוג עניין: תובענה מינהלית
תאריך פתיחה: 21 אוקטובר 2010
רמת חיסיון: פתוח לציבור

בית המשפט לעניינים מנהליים בחיפה

בעניין:

1. ניסן יאיר, ת.ז. 056516214
 2. לישינסקי יאן, ת.ז. 311008502
- שניהם משדי ההסתדרות 246 חיפה (העסק "מגה לייט")
ע"י ב"כ עוה"ד רונן קינן (מ.ר. 44183)
ו/או ערן גורן (מ.ר. 56215)
מרח' המגינים 53 חיפה 33265
טל: 04-8507223, פקס: 04-8553007

המבקש (התובע)

נגד

מדינת ישראל – משרד המשפטים
אגף רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר
ע"י פרקליטות המדינה מחוז חיפה
משד' פל-ים 15 קרית הממשלה, חיפה

המשיב (הנתבע)

בקשה בכתב לאישור תובענה ייצוגית

בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006
בעילה של גביית אגרה שלא כדין ע"י רשות

בבקשה זו ביהמ"ש הנכבד יתבקש להורות כדלקמן:

- א. להורות על אישור התובענה הייצוגית המצ"ב ומסומנת באות א' בהתאם לסמכותו בסעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות").
- ב. להגדיר את הקבוצה שבשמה תנוהל התביעה בהתאם להגדרת הקבוצה בבקשה זו או לחילופין כל הגדרה אחרת כפי שיראה לביהמ"ש הנכבד לנכון, בהתאם לאמור בסעיף 10(א) ובסעיף 14(א) לחוק תובענות ייצוגיות.
- ג. להורות על פרסום אישור התובענה ב- 3 עיתונים ע"ח המשיבה, בנוסח הפרסום כפי שיראה לביהמ"ש הנכבד לנכון, בהתאם לאמור בסעיף 10(ב) ובסעיף 25 לחוק תובענות ייצוגיות.
- ד. להורות על היות המבקשים ובאי כוחם כמתאימים לניהול התובענה הייצוגית, בהתאם לאמור בסעיף 10(ג) ובסעיף 14(א) לחוק תובענות ייצוגיות.
- ה. להורות על עילות התובענה והשאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה, בהתאם לאמור בסעיף 14(א) לחוק תובענות ייצוגיות.
- ו. להורות על הסעדים הנתבעים כמפורט בבקשה זו ובכתב התביעה המצ"ב, בהתאם לאמור בסעיף 14(א) לחוק תובענות ייצוגיות.
- ז. לחייב את המשיבה בתשלום הוצאות הגשת הבקשה, לרבות חיובה בתשלום גמול למבקשים המייצגים ולבאי כוחם, בצירוף מע"מ.

ואלה נימוקי הבקשה:

(א) מבוא

1. עניינה של תביעה זו הינה גביית אגרה בלתי חוקית המתבצעת מזה כמעט 4 שנים (החל מיום 1.1.07 ואילך) ע"י המשיב, אשר ממשיך לגבות מכל אדם המגיש בקשה ו/או הליך אצל רשם הפטנטים, אגרת "פרסום ברשומות" והכל כאשר החל מיום 1.1.07 פסק רשם הפטנטים לבצע רישום ברשומות כלל!
2. כפי שיצוין בהמשך, מדי שנה גובה המשיב סכום עתק של כ- 3 מיליון ₪ מאנשים שונים המנהלים הליכים מול רשם הפטנטים בעילה של "אגרת פרסום ברשומות", וזאת חרף העובדה כי החל מיום 1.1.07 החל המשיב לפרסם את ההליכים השונים במסגרת אתר האינטרנט שלו, תחת פרסומם ברשומות.
3. האמור לעיל חמור שבעתיים שעה שהמשיב ונציגיו מודים בפה מלא כי מדובר בגביה בלתי חוקית מחד, ואולם מאידך מציינים כי אין בכוונתם לחדול מגביה זו.
4. ברור כי גביה של אגרה בעבור שירות שלא ניתן, הינה גבייה בלתי חוקית שיש להפסיקה ולהשיב את שווייה לציבור ממנו נלקחה, ולכל הפחות יש לשערך אותה בהתאם לעלויות הפרסום בפועל, שכן ברור שפרסום ברשומות (שהינו פרסום פיזי) עלותו גבוהה בהרבה מפרסום באתר אינטרנט גרידא, ואין הציבור צריך לשלם ביתר בשל כך.
5. ביהמ"ש הנכבד יתבקש אם כן להורות למשיב לחדול מהגביה הבלתי חוקית ולהשיב לציבור ממנו נגבה הסכום את הכספים שנגבו ממנו שלא כדין כולם או מקצתם.

(ב) הצדדים והעובדות

1. המבקשים הינם אזרחי ותושבי ישראל, ומפעילים במשותף עסק בשם "מגה לייט" הממוקם בשד' ההסתדרות 246 חיפה.
2. המשיב הינו רשות ממשלתית האמונה בין היתר על משרדו של רשם הפטנטים ועל גבייתן של אגרות בהתאם להוראות חוק הפטנטים ותקנותיו.
3. (א) בחודש יוני 2008 או בסמוך לכך הגישו המבקשים בקשה לרישום פטנט על פטנט אותו פיתחו, בשם A Switching Apparatus and Method.
(ב) הבקשה הוגשה למשרד רשם הפטנטים וקיבלה מסי בקשה 192520.
- (ג) ביום 29.6.08 שילמו המבקשים בסניף הדואר, כחלק מהליכי הגשת הבקשה כמתחייב בחוק, אגרה בסך 1,100 ₪.
- *** רצ"ב עמוד ראשון מבקשת הפטנט של המבקשים בצירוף הקבלה על תשלום הסך של 1,100 ₪ כאמור ומסומנים ב'.
4. יודגש כי באותה עת תעריפי אגרת הגשת בקשה לרישום פטנט, בהתאם לפרסום של המשיב, עמד ע"ס 1,100 ₪ כאמור, כאשר סכום זה מחולק ל- 940 ₪ בגין "אגרת בקשה חדשה לפטנט או כניסה לשלב הלאומי" וסכום נוסף של 160 ₪ בגין "אגרת פרסום דבר ההגשה ברשומות".
- *** רצ"ב פרסום של המשיב נכון לשנים 2007-2008 אודות האגרות, ומסומן ג' וביהמ"ש הנכבד מופנה לפריט הראשון ברשימה המפרט את האמור לעיל.

5. (א) ביום 19.10.10 נדהמו המבקשים לקרוא כתבה שפורסמה באתר האינטרנט YNET ממנה עולה כי באותו יום (19.10.10) בשעה 9:00 התקיים דיון בוועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת בנושא "אגרות הפרסום ברשומות" שנגבות ע"י רשם הפטנטים, אצל המשיב.

*** רצ"ב הכתבה ומסומנת ד'.

(ב) להלן ציטוטים מתוך הכתבה הנ"ל:

"פקידי משרד המשפטים עמדו נבוכים מול ועדת חוקה, חוק ומשפט. במהלך דיון בבקשת משרד המשפטים לתקן את החוק, כך שיפטור את רשות הפטנטים במשרד מהחובה לפרסם ברשומות חלק מהמסמכים הקשורים ברישום הפטנטים, התגלה כי הרשות גובה ב-4 השנים האחרונות אגרות יקרות מהממציאים תמורת רישום הפטנטים ופרסום בקשותיהם ב"רשומות" – כ-3 מיליון שקל בשנה – למרות שחדלה לפרסם אותן בעיתון הרשמי המודפס של הממשלה, בניגוד לנדרש בחוק.

הרשות אמנם עברה לפרסום באינטרנט, אבל בכנסת מאיימים עליה בביטול האגרה, הנדרשת מכל ממציא בסכום ממוצע של מאות שקלים לאדם. רשם הפטנטים ד"ר מאיר נועם הודה בדיון כי "אכן, לא קיימנו את החוק" ועל כך הגיב יו"ר הוועדה ח"כ דוד רותם (ישראל ביתנו), "אם אין פרסום – אין אגרה".

ד"ר נועם אמר, "הפסקנו לפרסם ברשומות בגלל שהמדפיס הממשלתי לא עמד בזמני ההדפסה. אם לא קיימנו את החוק זה היה בתום לב, אבל עברנו לפרסום באינטרנט כי בשום מקום בחוק לא כתוב שהפרסום צריך להיות בהדפסה על נייר. מבחינתנו הדפסה יכולה להיות גם על דיסק של מחשב וכך עשינו". הפסקת הפרסום ברשומות והמעבר לאינטרנט נעשה ב-1 בינואר 2007.

ח"כ רותם התעצבן על ד"ר נועם: "אתה פשוט מצפצף על החוק! על דעת עצמך החלטת להפסיק את הפרסום ללא ייעוץ משפטי וללא פיקוח. לא רק שאנשים שילמו עבור פרסום שהחלטת לבטל, אלא שגם אלה שהיו רגילים למצוא את רישום הפטנטים ברשומות, לא מוצאים אותם, כי הם לא יודעים שהחלטת שזה יפורסם רק באינטרנט, זה הסדר לא חוקי ואתם תצטרכו להחזיר לאנשים את הכסף שגביתם בעד הפרסום שלא היה!"

נציגי משרד המשפטים ביקשו להרגיע את הרוחות ואמרו לרותם כי ניתן לשקול שינוי בתעריפי האגרה, אך לא לבטל אותה כי בניגוד למדינות אחרות, האגרה בישראל מכסה גם את עלות הבדיקות שנעשות לכל בקשת רישום של פטנט. החוק מחייב את הרשם לפרסם את עצם הגשת הבקשה. אם ההמצאה נבדקה והפטנט אושר, נדרש פרסום נוסף של האישור כדי לאפשר לציבור המעוניין לערער על הפטנט."

6. (א) המבקשים נדהמו לפשר קריאת הכתבה הנ"ל, שכן הם הניחו לתומם שהסך של 160 ₪ אותו שילמו כחלק מהגשת בקשתם עבור "אגרת פרסום ברשומות" אכן הגיעה ליעדה – קרי שהמשיב השתמש בה כדי לפרסם את בקשתם ברשומות.

(ב) ואולם כפי שיפורט מיד, בעקבות בירורים שערכו המבקשים באמצעות באי כוחם התברר, כי מזה חודשים ספורים (ולכל המאוחר החל מחודש יוני 10) מודעים אצל המשיב כי מתבצע גביית אגרה בלתי חוקית בדמות "אגרת פרסום ברשומות" שכן כלל לא מתבצע פרסום ברשומות!

(ג) המבקשים אף הביעו חששם לנפקות המשפטית הכרוכה באי רישום בקשתם ברשומות, שכן במצב המשפטי כיום כאשר פרסום ברשומות הינו הפרסום היחיד המקבל תוקף פורמלי וחוקי בהתאם לחוק (כפי שיפורט בהמשך) לא ברור כלל מה נפקותו המשפטית של פרסום באתר אינטרנט והמבקשים חוששים שמא בקשת הפטנט שלהם תוכל להיות "מותקפת" מבחינת חוקיותה המשפטית ובכך זכותם בפטנט שהמציאו תיגזל מהם.

(ג) חוק הפטנטים, תשכ"ז-1967 תקנותיו ואגרות הפרסום ברשומות שמכוחו

7. (א) חוק הפטנטים, תשכ"ז-1967 (להלן: "חוק הפטנטים") קובע שורה של הוראות באשר לתשלום אגרות בעבור פרסום ברשומות. להלן הוראות החוק הרלבנטיות לענייננו:

16. (א) הרשם יפרסם ברשומות, על חשבון המבקש, סמוך ככל האפשר לאחר הגשת הבקשה בלשכה, את שם האמצאה שעליה נתבקש פטנט, את שם המבקש ואת תאריך הבקשה, ואם נתבע דין קדימה – את המדינה החברה בה הוגשה הבקשה הקודמת, את תאריך הגשתה ואת מספרה או סימן זיהוי אחר שניתן לה על ידי הרשות שאליה הוגשה. וכן פרטים נוספים שקבע שר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנס.

(ב) הוגשה הבקשה לדין קדימה לאחר שכבר נתפרסם דבר הבקשה לפי סעיף קטן (א), יפורסם דבר הבקשה שנית על חשבון המבקש בצירוף הפרטים הנוספים.

26. (א) קובלה בקשה לפי סימן זה, יפרסם הרשם ברשומות, על חשבון המבקש, את דבר הקיבול.
(ב) הפרסום יכלול –

(1) שם האמצאה וסוגה לפי הסיווג הנהוג בלשכה

(2) שם המבקש

(3) תאריך הבקשה

(4) אם גדרש לגבי הבקשה דין קדימה – המדינה החברה שבה הוגשה הבקשה הקודמת, תאריך הגשתה, מספרה או סימן זיהוי אחר שניתן לה על ידי הרשות שאליה הוגשה

(5) תיאור עיקר האמצאה שבבקשה, לדעת הרשם

(6) המען בישראל למסירת הודעות למבקש, כפי שנמסר לרשם

(7) כל פרט אחר הנוגע לענין ונראה לרשם כי ראוי לכלול בפרסום.

48. (א) הלשכה תשמש משרד מקבל לגבי בקשות בינלאומיות שמגישים אזרחי ישראל ותושביה, תטפל בבקשות האמורות וכן תגבה את האגרות שנקבעו באמנה, הכל לפי הוראות האמנה.

(ב) הרשם יפרסם ברשומות את פירוט האגרות שנקבעו באמנה ואת סכומן, כפי שהן בתוקף מעת לעת; כל סכום לפי סעיף קטן (א) ייגבה עבור המוסדות והרשויות שנקבעו באמנה ויועבר אליהם, לפי הוראות האמנה ולפי כל דין

60. שוכנע הרשם כי אגרת החידוש לא שולמה בשל סיבות סבירות, כי בעל הפטנט לא רצה במקיעת תוקפו של הפטנט, וכי הבקשה להחזר תקפו של הפטנט הוגשה סמוך ככל האפשר לאחר שדבר אי-התשלום נודע לבעל הפטנט או למי שאחראי מטעמו לתשלום האגרה, יורה על פרסום הבקשה ברשומות לאחר ששילם בעל הפטנט את אגרת החידוש שלא שולמה.

66. הרשם ירשה תיקון, אם שוכנע שאין בו כדי להרחיב את היקף התביעות שבפירוט או כדי להוסיף לפירוט דברים שלא נזכרו בו בעיקרם מלכתחילה; דבר מתן הרשות לתקן יפורסם ברשומות.

73. (א) בעל פטנט רשאי לבקש מהרשם למחוק או לבטל פטנט שניתן לו.
(ב) הרשם יפרסם ברשומות, על חשבון המבקש, בקשה למחיקה או לביטול פטנט לפי סעיף זה.

124. (א) סמוך ככל האפשר לאחר הגשת הבקשה לרשיון לפי פרק זה יפרסם הרשם על חשבון המבקש הודעה ברשומות בדבר הגשת הבקשה, ובה יזמין להצטרף להליך כל אדם שיש לו ענין בבקשה או עלול להיפגע על ידי מתן הרשיון.

(ב) תקנות הפטנטים (נוהלי הלשכה, סדרי דין, מסמכים ואגרות), תשכ"ח-1968 קובעות בין היתר כדלקמן (ציטוט):

32" (א) הרשם יפרסם ברשומות, כאמור בסעיף 16 לחוק, את דבר הגשת הבקשה
אם –

- (1) שולמה אגרת הפרסום
- (2) נמסרו כל הפרטים הדרושים לפרסום לפי סעיף 16 האמור
- (3) שוכנע כי השם שניתן לאמצאה על ידי המבקש יש בו כדי לזהות את האמצאה
- (4) נמסר תרגומו של השם, להנחת דעתו של הרשם, לשפה האנגלית.

...
118. משפורסם דבר הגשת הבקשה ברשומות כאמור בסעיף 124(א) לחוק, יהיו הבקשה וכל חומר שצורף אליה פתוחים לעיון, ובלבד שתשולם האגרה שנקבעה לכך.

...
139. מצא הרשם כי נתקיימו במבקש כל התנאים שעליו למלא, יודיע על כך למבקש.

140. מבקש שנמסרה לו הודעה לפני תקנה 139 ישלם את אגרת הפרסום שנקבעה ומששילם אותה יירשם שמו בפנקס ודבר הרישום יפורסם ברשומות.

...
143. (א) חודש לאחר המועד לתשלום האגרה השנתית יפרסם הרשם ברשומות את שמותיהם של עורכי הפטנטים ששילמו את האגרה במועדה."

ובתוספת השנייה לתקנות הנ"ל נקבע (ציטוט):

"14. אגרת פרסום – דמי הפרסום שהודעה עליהם מתפרסמת מזמן לזמן ברשומות".

(ג) תקנות הפטנטים, 1933 קובעות כדלקמן (ציטוט):

"26" (א) משיקובל הפירוט ימסור הרשם הודעה על כך למבקש ויפרסם ברשומות על חשבון המבקש את דבר קבלתו של כל פירוט, וכן תמצית תכנו.
(ב) לא שולמו דמי הפרסום כאמור בתקנת משנה (א) תוך חודש מיום שנמסרה למבקש הודעה על דבר קבלת הפירוט, יתן לו הרשם הודעה על כך ואם לאחר ארבעה עשר יום מן היום שבו נשלחה הדרישה לא שולמו האגרות, יראו את הבקשה כאילו הסתלקו ממנה.

...
43. (1) אם עבר תקפו של פטנט מחמת שבעל הפטנט לא שילם אגרה מן האגרות הקבועות בתוך המועד הקבוע, רשאי בעל הפטנט להגיש לרשם הפטנטים בקשה בטופס פטנטים מספר 10 ליתן צו להחזרת הפטנט לתקפו.
(2) לכל בקשה כזאת צריך לצרף הצהרה אחת בשבועה או יותר מהצהרה אחת לאימות ההודעות הכלולות באותה הבקשה.
(3) אם מסכים הרשם לעיין בבקשה יפרסם הודעה עליה ברשומות על חשבון המבקש ובצורה אחרת, ככל אשר ימצא לרצוי.

...
49. בקשה השלוחה לרשם לתקן פירוט תהא ערוכה בטופס פטנטים מס' 10, וצריך לצרף לה העתק מקויים כהלכה מן הפירוט והשרטוטים המקוריים המציינת את התיקון המוצע בדיו אדומה בצורה המראה ברור את השינוי הדרוש ופרסום ינתן לבקשה ולמהותו של התיקון המוצע על ידי הדפסתן ברשומות ובצורה אחרת, אם יש צורך בפרסום בצורה אחרת, כאשר יורה הרשם בכל מקרה ומקרה. הפרסומים האמורים יהיו על חשבון המבקש.

...
53. פרטים על כל תיקוני הפירוטים שהותרו ונעשו עפ"י סעיף 18 לפקודה יפורסמו מיד ע"י הרשם, על חשבון המבקש, ברשומות ובצורה אחרת, כאשר ימצא הרשם לנכון, אם יהא צורך בצורת פרסום אחרת.

...
60. הרשם יפרסם ברשומות על חשבון האדם המבקש את רישום השינוי הודעה על כל העברת בעלות בפטנט או הענקת זכויות בו, שנרשמו לפי הוראות הסעיפים 43 או 44 לפקודה."

8. האגרות הרלבנטיות לענייננו, בהתאם לסעיפים החוק המצוטטים דלעיל, כפי שהן מפורסמות באתר של משרד המשפטים, הינן כדלקמן (התעריפים מעודכנים נכון ליום 1.7.10):

- (א) אגרת בקשה חדשה לפטנט או כניסה לשלב הלאומי (אגרת בקשה 1024 ש"ח, אגרת פרסום דבר ההגשה 170 ש"ח) – סה"כ 1,194 ₪.
- (ב) אגרת פרסום מודעה לפי סעיף 16 לחוק – 170 ₪.
- (ג) אגרת פרסום מודעה לפי סעיף 26 לחוק – 511 ₪.
- (ד) אגרת פרסום מודעה לפי חלק י"א פרק א' לתקנות – 170 ₪.
- (ה) אגרת פרסום מודעה לפי סעיפים 124, 73, 66, 60 (א) ו-170 (ב) לחוק – 511 ₪.

*** רצ"ב הפרסום באתר משרד המשפטים ומסומן ה'.

9. הנה ענייני הרואות – חוק הפטנטים על תקנותיו, קבעו שורה של הוראות המגדירות בפירוש כי בעבור פעולות כאלו ואחרות, ישלם מבקש הפעולה את הוצאות פרסומה, וזאת ע"מ שרשם הפטנטים יפרסם את דבר הפעולה המבוקשת או ההליך המבוקש, ברשומות.

10. (א) ואולם, כפי שפורט לעיל, החל מיום 1.1.07 הפסיק רשם הפטנטים את הפרסום ברשומות כליל, ואולם, הגבייה בגין אגרת הפרסום, נמשכה כהרגלה !

(ב) וחמור מכך – בהתאם לאותה כתבה מהאתר YNET מיום 19.10.10, המשיב סבור כי בדין נגבו סכומים אלה, שכן לטענתו "האגרה בישראל מכסה גם את עלות הבדיקות שנעשות לכל בקשת רישום של פטנט" (ראה האמור בכתבה עצמה).

(ג) אלה דברים חמורים ביותר שנשמעו מעובדי המשיב, שכן המשיב בעצמו פרסם ברשומות את תעריפי האגרה השונים, ובמפגן ראה לנכון לבצע הפרדה בין אגרת ההליך (כגון אגרה בגין פתיחת הליך לרישום פטנט, אגרה לאומית, אגרה בגין הגשת בקשה להארכות מועדים וכיו"ב) לבין אגרה שמוגדרת מלכתחילה כ"אגרת פרסום ברשומות" (ראה נספחים ג' + ה' לעיל).

11. (א) המשיב אף הגדיל לעשות עת פקידיו מצוטטים ככאלו שרואים את הפרסום באתר האינטרנט של המשיב, כשווה ערך לפרסום ברשומות (ראה הכתבה הנ"ל).

(ב) כך מצוטט ד"ר מאיר נועם, רשם הפטנטים המדגמים וסימני המסחר כאומר: "הפסקנו לפרסם ברשומות בגלל שהמדפיס הממשלתי לא עמד בזמני ההדפסה. אם לא קיימנו את החוק זה היה בתום לב, אבל עברנו לפרסם באינטרנט כי בשום מקום בחוק לא כתוב שהפרסום צריך להיות בהדפסה על נייר. מבחינתנו הדפסה יכולה להיות גם על דיסק של מחשב וכך עשינו".

(ג) דברים אלה לא רק שאינם משקפים את המציאות המשפטית, הם אינם משקפים גם את המציאות העובדתית, ויוסבר: ביום 28.6.10 נתקיים דיון בוועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת, בנוכחות בין היתר של: יו"ר הוועדה יריב לוין, ח"כ דוד רותם ושמרית גולן נציגת משרד המשפטים. הדיון נסב סביב הצעת חוק הפטנטים (תיקון מס' 9) (ביטול חובת הפרסום ברשומות), התשי"ע-2010.

(ד) בישיבה הנ"ל נאמרו בין היתר הדברים הבאים (ציטוט):

"שמרית גולן: הצעת החוק הזו נועדה להעביר את הפרסום של יומן הפטנטים, שכיום החוק מחייב לפרסם ברשומות, לאתר האינטרנט של רשם הפטנטים. אנחנו הגענו למסקנה שמבחינה מהותית, אין חובה שהפרסומים האלה ייעשו ברשומות, ושמבחינת הנגישות, היעילות, העלות וציבור המשתמשים יהיה הרבה יותר טוב לפרסם את זה באינטרנט. הסיבה שההצעה הזו דחופה היא שבפעול רשות הפטנטים כבר עברה לפרסום באינטרנט, והפסיקה את הפרסום המודפס. הצעת החוק מכילה סעיף של תחולה רטרואקטיבית ותשריר לפרסומים שנעשו בתקופה שבה לא נעשה הפרסום המודפס, כי החוק עדיין מחייב פרסום מודפס, לכן חשוב לנו שההצעה תעבור כבר במושב הזה, כדי שהפרסום שלה לא יהיה חשוף לציבור

או ליותר מדי אנשים שיכולים להעלות טענות פוטנציאליות לגבי תוקף הפרסום, עד שהכנסת תתכנס מחדש.

היו"ר יריב לוין: תודה. אני מבקש לשאול שתי שאלות: האחת, הרשומות בעצם יהיו באינטרנט, או הרעיון הוא לבטל את הצורך בפרסום

שמרית גולן: לבטל את הרשומות. רשומות לא יכולות להיות באינטרנט. רשומות, יש חזקה שזה פרסום מודפס.

דוד רותם: אני היום מביא שני תיקונים לחוק הפטנטים לקריאה שנייה ושלישית. למה לא הכנסתם את זה שם?

שמרית גולן: הצעת החוק הזו פורסמה כתזכיר לפי הסדר הרגיל, אבל בעקבות ישיבה שנערכה אצלנו הגענו למסקנה שעדי שלא נעביר את החוק ואת התשריר הזה, לא נוכל להמשיך עם הפרסום הקיים באינטרנט, כי הוא לא לפי הוראות החוק, ומצד שני, ההתקשרות עם המדפיס הממשלה הסתיימה מזמן, לכן יהיה קשה לפרסם בדפוס, וזה יגרום לעיכובים בפרסום היומנים. אנחנו לא רוצים לפגוע בציבור המשתמשים, שהוא בעלי הפטנטים או המתנגדים הפוטנציאליים, ואנחנו כן רוצים שהם יקבלו את המידע הזה כמה שיותר מהר וכסדרו."

*** רצ"ב פרוטוקול הישיבה ומסומן ו'.

(ה) הנה כי כן – כבר לכל המאוחר ביום 28.6.10 ידע המשיב (ומטבע הדברים ידיעה זו כבר היתה זמן רב קודם לכן) כי הגביה של אגרת הפרסום ברשומות המבוצעת על ידיו הינה גביה בלתי חוקית!

(ו) כמו כן ידע המשיב כי "פרסום ברשומות" מבחינה עובדתית ומשפטית אינו שווה ערך ל"פרסום באינטרנט" וכי אין כל אפשרות לבצע את הגביה בגין "פרסום ברשומות" כאשר הפרסום אינו מופיע כלל ברשומות!!

12. (א) כידוע, הפרסום ברשומות הינה חובה אשר נקבעה בסעיף 17 לפקודת הפרשנות, הדורשת כי תקנות בנות פעל-תחיקתי תפורסמנה ברשומות. "תקנה בעל פעל-תחיקתי" כבר הוגדרה כתקנה שיוצאת מכח חוק, ושמטרתה ליצור נורמה משפטית ולהיות מופנית אל הציבור כולו או אל חלק בלתי מסוים ממנו.

(ב) אין ולא יכולה להיות מחלוקת, כי כאשר נקבע בחוק הפטנטים ובתקנותיו במפורש, כי מחובתו של רשם הפטנטים לבצע פרסום ברשומות – עליו לבצע פרסום ברשומות!

(ג) לעניין החשיבות של הפרסום ברשומות יפים דבריו של כב' השופט חיים כהן בספרו "המשפט", מוסד ביאליק, 1991 שם נאמר (ציטוט):

"הפרסום ברשומות" סגולה מיוחדת נודעת לו, שמה שנתפרסם שם - ורק שם - רואים כמפורסם הלכה ולמעשה: אף על פי שאדם מן היישוב אינו קורא לעולם את הרשומות, אין שום אדם יכול להישמע בטענה שמה שפורסם שם לא הגיע לידיעתו; או, לפחות, מעמידים כל אדם בחזקתו שמה שפורסם שם הגיע לידיעתו - אם משום שמעמידים את כלי-ההתקשורת ההמוניים בחזקתם שהם מביאים לידיעת הציבור הרחב כל דבר הנוגע לציבור, ובפרט דבר חקיקה שהתפרסם ברשומות; אם משום שהרשומות מגיעות לידיעתם של כל היועצים המקצועיים למיניהם אשר מהם האזרח יכול להשיג את המידע הדרוש לו; ואם אך בדרך הפיקציה המשפטית בלבד, לאמור: אנו יודעים שהאזרח לא קרא את הרשומות, אבל אנו רואים אותו כאילו קרא וזכר ויודע כל מה שהתפרסם שם."

ראה גם בג"ץ 653/79 אברהם עזריאל נ' מנהל אגף הרישוי, פ"ד לה(2) 85 שם נפסק (ציטוט):

"תקנה בת-פועל תחיקתי חייבת להתפרסם ברשומות", ואין דרך פרסום חלופית, בה ניתן לתת לה תוקף... תחילת תוקפה של תקנה היא ביום פרסומה ברשומות",

והוא אם אין הוראה אחרת. למותר להוסיף, כי לאור נוסחו של סעיף 17 לפקודת הפרשנות [נוסח חדש] יכולה הוראה אחרת כאמור להתייחס למועד התחילה, אך לא לדרך הפרסום.

וכן ראה רע"פ 1127/93 מדינת ישראל נ' יוסי קליין, פ"ד מח(3) 485 שם נפסק (ציטוט):

"סמכות שהקנה המחוקק היא להתקין תקנות בנות-פועל תחיקתי, לא תוכל הרשות המוסמכת להטיל חובה אלא בהתקינה תקנות אלו, ובפירסומן של התקנות ב"רשומות".

(ד) חשיבותן של הרשומות אינו מוטל בספק – אך ורק פרסום ברשומות מחייב משפטית הן את המפרסם (במקרה זה רשם הפטנטים), הן את מבקש הפרסום (במקרה זה מבקש הפטנט ו/או מגיש הבקשה וכיו"ב) והן צד שלישי (אדם אשר נסמך על הפרסום ברשומות).

(ה) פרסום באתר אינטרנט איננו בעל תוקף מחייב, ודאי לא לעניין הליכים הקשורים ברישום פטנטים, שלגביהם הגדיר החוק באופן מפורש כיצד יש לבצעם – ברשומות, והדבר עלול אף לגרום לנזקים פוטנציאליים למבקש הפטנט ו/או יוזם הליך אחר מול רשם הפטנטים במידה וגורם כלשהו יתקוף את אותו הליך בכך שלא בוצע פרסום ברשומות כדיון, ויש לתת על כך את הדעת באופן מיידי!

(ג) עוולות נזיקיות ואחרות שמבצע המשיב

13. (א) סעיף 63 לפקודת הנזיקין קובע את עוולת הפרת החובה החקוקה, וכדלקמן:

"(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני.

(ב) כמו כן, סעיף 3 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו קובע כדלקמן:

"אין פוגעים בקניינו של אדם."

(ג) המבקשים יטענו כי המשיב הפר את הוראות חוק הפטנטים והתקנות שתוקנו מכוחו, כפי שצוטט לעיל, וכן הפר את הוראות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, בכך שגבה כספים שלא כדין בעבור שירות של פרסום ברשומות, אך בפועל לא קיים את חובתו כחוק ולא ביצע את הפרסום ברשומות וגרם בכך לנזקי ממון לציבור גדול של אנשים.

14. (א) סעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין קובעים את עוולת הרשלנות, וכדלקמן:

"35. עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח-יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח-יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות - הרי זו התרשלנות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עושה עוולה.

36. החובה האמורה בסעיף 35 מוטלת כלפי כל אדם וכלפי בעל כל נכס, כל אימת שאדם סביר צריך היה באותן נסיבות לראות מראש שהם עלולים במהלכם הרגיל של דברים להיפגע ממעשה או ממחדל המפורשים באותו סעיף."

(ב) המבקשים יטענו כי מעשיו ו/או מחדליו של המשיב, אשר ידע מזה זמן רב כי מתבצעת גביית אגרה שלא כדין, וכן עצם הגביה עצמה בעבור שירות שלא ניתן, מהווה לכל הפחות רשלנות כהגדרתה בפקודת הנויקין (שלא להשתמש במילים חריפות יותר), ועל המשיב לפצות את ציבור הנפגעים בשל כך.

15. (א) סעיף 52 לפקודת הנויקין קובע את עולת הגזל, וכדלקמן :

"גזל הוא כשהנתבע מעביר שלא-כדין לשימוש עצמו מיטלטלין שהזכות להחזיקם היא לתובע, על ידי שהנתבע לוקח אותם, מעכב אותם, משמיד אותם, מוסר אותם לאדם שלישי או שולל אותם מן התובע בדרך אחרת."

(ב) המבקשים יטענו כי מעשיו ו/או מחדליו של המשיב כפי שתוארו לעיל עולים כדי עולת הגזל, שכן המשיב גזל את כספי הציבור באמתלא של תשלום אגרה בגין שירות (פרסום ברשומות) שלא ניתן להם בפועל.

16. (א) חוק עשיית עושר ולא במשפט קובע כדלקמן :

"1. (א) מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה."

(ב) המבקשים יטענו כי מעשיו ו/או מחדליו של המשיב כפי שתוארו לעיל עולים כדי עשיית עושר ולא במשפט על חשבון ציבור המשלמים את אגרת הפרסום ברשומות, שכן המשיב גבה כספים בגין שירות אותו לא נתן ו/או גבה כספים ביתר בגין שירות בעל ערך מופחת (פרסום באינטרנט במקום ברשומות) ובשל כך עליו להשיב למשלמים את הכספים שנגבו מהם שלא כדין ו/או את הפרשם.

17. (א) בנוסף הפר המשיב את כללי המשפט הציבורי התקין בכך שלא נהג כפי שרשות סבירה היתה נוהגת, וגרם עקב כך לנזקים עצומים לציבור כפי שתואר לעיל.

(ב) המשיב פעל שלא כדין, בניגוד לחוק, תוך הפעלת שיקול דעת בלתי סביר, תוך חריגה מסמכות והפעלת שיקול דעת מוטעית ותוך פגיעה בציבור המשתמשים בשירותי רשם הפטנטים, וזאת עשה פעמיים: בפעם הראשונה בעת שבחר להפסיק את הפרסום ברשומות אך לא הפסיק את גביית האגרה בגין כך, ובפעם השנייה בעת שהבין כי מעשיו הינם בלתי חוקיים אך לא הפסיק את הגבייה הבלתי חוקית ו/או התאימה למציאות החדשה, באופן מידי.

(ג) בהקשר הנ"ל יבקשו המבקשים להזכיר את "עקרון החוקיות" עליו מבוסס כל המשפט הציבורי והמינהלי במדינת ישראל בפרט ובמדינה מתוקנת בכלל, והוא: כל מה שלא מותר במפורש בחוק – אסור. דהיינו, במקרה של רשות ציבורית כגון המשיב, מה שלא הוגדר במפורש שמותר לו לגבות, אסור לו לגביה. ועל אותו משקל – אסור לגבות בגין שירות שאינו ניתן בפועל !

(ד) התביעה הייצוגית

(1ד) התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית

18. (א) סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות בשילוב עם פריט 11 לתוספת השניה לחוק קובע כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית במקרה של (ציטוט): **"תביעה נגד רשות להשבת סכומים שגבתה שלא כדין, כמס, אגרה או תשלום חובה אחר."**

(ב) אין ולא יכולה להיות כל מחלוקת כי המשיב הינו "רשות" לצורך חוק תובענות ייצוגיות, כי "אגרת פרסום ברשומות" הינה אגרה הנגבית על ידיו, וכן אין ולא יכולה להיות מחלוקת כי מדובר בסכומים שנגבו על ידו שלא כדין – ועובדי המשיב בעצמו מודים בכך פעם אחר פעם !

19. (א) סעיף 4 לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי מי שרשאי להגיש תביעה ייצוגית הינו בין היתר (ציטוט): "אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם - בשם אותה קבוצה."

בהמשך הסעיף (ס"ק ב') נקבע כי (ציטוט): "כאשר אחת מיסודות העילה הוא נזק - בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן (א)1 - די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק."

(ב) המבקשים יטענו כי המקרה שתואר על ידם מעיד בצורה ברורה כי הינם "אדם שיש לו עילה בתביעה" כאמור בחוק, וכמו כן ברור כי נגרם להם נזק מוחשי, שכן המבקשים הוציאו מכיסם כספים בעבור אגרה שמטרתה לספק להם שירות מסוים בהתאם לקבוע בחוק (פרסום ברשומות), אותו לא קיבלו, למרות שלפי החוק די שיראו כי נגרם להם נזק לכאורה.

(ג) כמו כן, כפי שיפורט מיד, מדובר בעילת תביעה המעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם הקבוצה אותה מבקשים המבקשים לייצג.

20. סעיף 8 לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי ביהמ"ש רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

- (א) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה.
- (ב) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין.
- (ג) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג ויונהל בדרך הולמת.
- (ד) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג ויונהל בתום לב.

21. (א) אין ספק כי תובענה זו מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה. המבקשים הינם דוגמא מייצגת לאנשים כדוגמתם, אנשים רבים אשר ביקשו לבצע הליכים מול רשם הפטנטים וחויבו לשלם את אגרת הפרסום ברשומות כחלק מההליך, אך פרסום זה לא בוצע.

(ב) השאלה העובדתית והמשפטית המהותית המשותפת לכלל הקבוצה הינה, אם כך, כדלקמן: האם המשיב היה רשאי לגבות תשלום בגין "אגרת פרסום ברשומות" כאשר החל מיום 1.1.07 ועד למועד כתיבת שורות אלה, לא בוצע כלל פרסום ברשומות?

22. (א) בספרם של גיל לוטן ואייל רז "תובענות ייצוגיות" בהוצאת תמר תשנ"ו (להלן: "הספר תובענות ייצוגיות") אומרים המחברים בעמ' 30 בענין השימוש בכלי התובענות הייצוגיות כי (ציטוט):

"מקרה ראשון בו קיים צורך בהליך ייצוגי הוא, כאשר הנסיבות הופכות הליך זיוני זה להליך היחיד למעשה אשר יאפשר לצדדים המעורבים להביא את עניינם להתדיינות משפטית. הכוונה היא למצבים בהם נגרם נזק קטן מבחינה כלכלית לכל אחד מחברי קבוצה גדולה של אנשים, בנסיבות המעוררות שאלות משותפות לכולם."

המחברים מכנים תובענה ייצוגית זו "כתובעת צדק".

(ב) עוד מוסיפים המחברים בעמ' 31 לספרם (ציטוט):

"מקרה שני שבו נדרש הליך ייצוגי הוא כאשר נגרם נזק גדול יחסית, המצדיק את העלויות הכרוכות בהתדיינות משפטית, לכל אחד מחברי קבוצה גדולה של אנשים, בנסיבות המעוררות שאלות המשותפות לכולם. משמעותו של מצב זה היא, כי לבתי המשפט תוגשנה מאות תביעות אשר מעוררות כולן שאלות משותפות. הדבר ייצור עומס רב ומיותר של בתי המשפט, אשר יידרשו לזון

בשאלות אלה פעמים רבות ואף ייצור אפשרות לפסיקות שונות ואפילו סותרות אשר תינתנה ע"י בתי משפט שונים בסוגיה, מצב אשר מבחינה מערכתית הינו בלתי נסבל, ויוליד התדיינויות נוספות בפני ערכאת הערעור... שימוש בתובענה הייצוגית במקרה זה הוא הינו, אפוא, בראש ובראשונה אמצעי מוסדי, שנועד לקדם את יעילותה של המערכת השיפוטית בהתמודדותה עם התביעות הרבות המובאות לדיון בפניה."

המחברים מכנים תובענה ייצוגית זו "כתובעת יעילות".

(ג) מוסף בענין זה כבי השופט ברק ברע"א 4474/97 רמי טצת נגד אברהם זילברשץ ואח', פ"ד נד(2) 577 (ציטוט):

" ביסוד התובענה הייצוגית מונחים שני שיקולים מרכזיים: האחד הגנה על אינטרס הפרט כאמצעות מתון תרופה ליחיד שנפגע. אותו יחיד, ברוב המקרים אינו טורח להגיש תביעה. לעיתים בא הדבר בשל כך שהנזק שנגרם לאותו יחיד הוא קטן יחסית... השיקול השני עניינו אינטרס הציבור. ביסוד אינטרס זה מונח הצורך לאכוף את הוראות החוק שבגדרו מצויה התובענה הייצוגית. לתובענה הייצוגית ערך מרתיע. מפירי החוק יודעים כי לניזוקים יכולת פעולה נגדם... אינטרס ציבורי זה מוגבר לאור היעילות והחיסכון במשאבים של הצדדים ובית המשפט הנלווים לתובענה הייצוגית. כן מושגת אחידות בהחלטות בית המשפט בעניינים דומים, נמנע ריבויין של תביעות."

(ד) כבי סגן הנשיא השופט טלגם בת.א. (ת"א) 2635/98 טוגנדרייך דגנית ואח' נגד מדינת ישראל אף מוסף לרשימה ואומר (ציטוט):

" בנוסף לאחדות ההלכה יש לפתרון זה יתרון ניהולי שהוא חוסך ניהול משפטים רבים, ויתרון של צדק, שהוא עוצר את מהלך ההתיישנות בעניינים שבהמ"ש מכיר בצדקתם, אבל הזוכה לא מודע לזכויותיו ולא תבע אותן בשעתו."

23. (א) כל אחד מהמטרות הנעלות שנמנו לעיל כמצדיקות הכרה בתובענה ייצוגית קיימות במקרה דנן, וצירופן מצדיק ללא כל ספק הכרה בתובענה זו כתובענה ייצוגית, היות וזו הדבר היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בין הצדדים בנסיבות הענין.

(ב) זאת ועוד, כאשר הנתבע הינו רשות מרשויות המדינה בעלת עוצמה כלכלית גדולה, כמקרה דנן, להליך הייצוגי סגולה חשובה נוספת: איחוד המאמצים והמשאבים של התובעים הרבים המיוצגים, נוטה לשנות את מאזן הכוחות אשר קיים מחוץ לכתלי ביהמ"ש. ההליך הייצוגי יאפשר לקבוצת "התובעים הקטנים" בתביעה זו להתמודד התמודדות בת סיכוי מול גוף ענק בעל חוסן כלכלי, עמידות ויכולת התדיינות משפטית ארוכה ויקרה.

(ג) אין כל ספק כי במקרה כגון דנן אין כלי משפטי טוב יותר להכרעה במחלוקת, מאשר השימוש בכלי התובענה הייצוגית, וכי התובענה מעוררת שאלות מהותיות של משפט ו/או עובדה המשותפות לכלל חברי הקבוצה, וכן לפי ציטוטי החקיקה והפסיקה שהובאו לעיל ומובאים להלן, קיים יסוד סביר להניח כי השאלה תוכרע לטובת חברי הקבוצה.

24. (א) ולענין תום הלב – נושא תום הלב בתובענה ייצוגית מגולם בסעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות. בספרם הנ"ל של לוטן ורז בעמ' 131 נאמר:

"הגשת תביעה בתום לב מתייחסת רק לענין אחד בלבד: תכלית הגשת התביעה. תביעה שהתובע מתכוון להפיק את מלוא טובת הנאתו רק מעצם זכייתו בה היא תביעה שהוגשה בתום לב. לעומת זאת, תובע המבקש להפיק טובת הנאה מדבר שהוא חיצוני לתביעה – קרי, מעצם הגשת התביעה ולא מן התקווה לזכות בה – מגיש תביעה בחוסר תום לב. למשל, חברה המגישה תביעה ייצוגית כנגד חברה מתחרה כדי לנגח אותה או כדי לגרום לה לחשוף לפניה סודות עסקיים במהלך המשפט. תובע שכזה, בין אם ישירות ובין אם בעקיפין, מבקש להפיק טובת הנאה מעצם הגשת התביעה ולא מן הזכייה בה, ולכן לא יעמוד בדרישת תום הלב."

ואולם, כל עוד עניינו היחידי של התובע הוא בזכיה בתביעה בלבד, הרי הוא עומד בדרישת תום הלב.

(ב) לאור האמור לעיל, אין כל ספק כי תובענה זו הוגשה בתום לב, ומתוך רצון כן ואמיתי, לברר את הסוגיה המשפטית וליתן למבקשים ולתובעים, אותם הם מבקשים לייצג, פיצוי הולם לנוקים שנגרמו להם, עקב התנהלותו ומעשיו ו/או מחדליו של המשיב.

(ג) המבקשים מבקשים לייצג בתובענה זו חלק גדול וניכר של מגישי הפטנטים למיניהם ו/או יוזמי הליכים אחרים הקשורים לפטנטים, אשר חוו נזקים של הפסדי ממון כאמור, שלא כדין עקב הפרות החוק והתקנות ע"י המשיב, תוך כדי שהמשיב מנצל את חוסר בקיאותם ו/או אי ידיעתם את החוק ו/או את העובדה כי אנשים אלה לא שמים לב ו/או חסרי כלים משמעותיים להתמודד עם המשיב.

(ד) לאור כל האמור לעיל, אין ספק כי גם קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת, וכן כי ענינם של חברי הקבוצה ייוצג וינהל בתום לב, כפי שגם יפורט עוד בהמשך.

(21) קבוצת התובעים (גודלה, הגדרתה ונזקיה)

25. להלן נאפיין את גודלה של קבוצת התובעים:

(א) בהתאם לפרסום באתר משרד המשפטים מיום 19.5.08, בשנת 2007 הוגשו לא פחות מ- 7,974 בקשות לרישום פטנטים. הפרסום אף מציג גרף עליה משמעותי משנה לשנה, כך שניתן להניח שבשנים 2008-2010 מספר הבקשות שהוגשו היה אף גבוה מכך.

(ב) מהנתונים הנ"ל מעריכים המבקשים כי בשנים 2007-2010 הוגשו כ- 35,000 בקשות לרישום פטנט, ואולם יש לזכור כי לא רק בקשות אלה מחייבות את מגישן בתשלום "אגרת פרסום ברשומות", כי אם גם שלל פעולות שונות, כפי שפורט בהרחבה לעיל (כגון אגרת פרסום ברשומות של קיבול הבקשה וכיו"ב).

(ג) מכאן שהמבקשים מעריכים כי במהלך השנים 2007-2010 בוצעו פעולות ע"י כ- 50,000 אנשים, פעולות שבגינן שולמה "אגרת פרסום ברשומות", וזוהי גודלה המוערך של הקבוצה.

***** רצ"ב הפרסום באתר המשיב ומסומן ז'.**

מאחר ומלוא הנתונים בעניין זה מצויים בידי המשיב בלבד, והאמור לעיל מתבסס על הערכה סבירה מצד המבקשים, המבקשים לעצמם את הזכות לתקן את בקשתם זו (ואת תביעתם) ולתקן את גודלה של קבוצת התובעים במידה ויתקבלו נתונים המורים אחרת על האמור לעיל.

26. להלן תוגדר קבוצת התובעים:

"כל אדם אשר שילם לרשם הפטנטים ו/או מי מטעמו, "אגרת פרסום ברשומות" בתקופה שבין 1.1.07 ועד למועד הגשת תביעה זו."

27. (א) להלן יוגדרו נזקי קבוצת התובעים:

(א) בהתאם לפרסום ב-YNET מיום 19.10.10, המשיב מגלגל לכיסו כ- 3 מיליון שקלים מדי שנה בגין "אגרות פרסום ברשומות" וסה"כ מדובר בסכום של קרוב ל- 12 מיליון ש"ח עבור השנים 2007-2010.

(ב) עם זאת, סעיף 21 לחוק תובענות ייצוגיות מאפשר לתבוע סעד של השבה מאת רשות עבור שנתיים בלבד, ולפיכך נזקי קבוצת התובעים מוערכים בסכום של 6 מיליון ש"ח.

(ב) עם זאת יצוין, כי מאחר וגם נתונים אלה נמצאים בידי המשיב בלבד, והאמור לעיל הינו על בסיס הערכה סבירה של המבקשים, המבקשים שומרים לעצמם את הזכות לתקן את בקשתם זו (ואת תביעתם) ולתקן את גובה נזקיה של קבוצת התובעים במידה ויתקבלו נתונים המורים אחרת על האמור לעיל.

(ג) המבקשים יטענו, וזאת לשם הזהירות בלבד, כי גם אם ביהמ"ש הנכבד יקבע כי המשיב זכאי לתשלום מסוים בגין "אגרת הפרסום באתר האינטרנט שלו" (שכאמור אינו שווה ערך לפרסום ברשומות) הרי שממילא אין עלות הפרסום באינטרנט כעלות פרסום ברשומות, ויש לקבוע אגרה מופחתת ונמוכה ביותר לשם כך, ולפיכך לביהמ"ש הנכבד שיקול הדעת לקבוע איזה סכום יושב לקבוצת התובעים בגין ההפרשים שבין פרסום באינטרנט לבין פרסום ברשומות.

28. (א) המבקשים יטענו כי לא צריכה להיות כל בעיה מצד המשיב להשיב את הכספים אותם גבה שלא כדין מאת קבוצת התובעים, שכן בידי המשיב מלוא הנתונים אודות הסכומים בהם חויב כל אדם מקבוצת התובעים לטובת המשיב עבור "אגרת פרסום ברשומות" בשנים 2007-2010, ופרטיהם אף מפורסמים באתר האינטרנט של המשיב, וניתן על נקלה לערוך תחשיב ולהשיב לכל אדם ואדם את הסכומים שנגבו ממנו שלא כדין – דבר שלמען האמת כל אדם מקבוצת התובעים אשר שמר בידי חשבונית/קבלות יכול לעשות אף בעצמו.

(ב) עם זאת, במידה וביהמ"ש הנכבד יסבור מכל סיבה שהיא כי לא ניתן לפסוק את הסעדים המבוקשים לעיל, כולם או מקצתם, לטובת קבוצת התובעים, הרי שעדיין פתוחה בפניו הדרך לפסוק פיצוי אחר בין אם לקבוצת התובעים ובין אם לציבור בכללותו, ובהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות כדלקמן (ציטוט):

"20. (א) הכריע בית המשפט בתובענה הייצוגית, כולה או חלקה, לטובת הקבוצה שבשמה נוהלה התובענה הייצוגית, כולה או חלקה, רשאי הוא במסגרת החלטתו על מתן פיצוי כספי או סעד אחר לחברי הקבוצה להורות, בין השאר, הוראה כמפורט להלן, לפי הענין, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להכביד במידה העולה על הנדרש על חברי הקבוצה או על בעלי הדין:

(1) על תשלום פיצוי כספי או על מתן סעד אחר, בשיעור ובאופן שיקבע, לכל אחד מחברי הקבוצה שהוכחה זכאותו לפיצוי או לסעד כאמור;

...

(ג) מצא בית המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בנסיבות הענין, בין משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את התשלום בעלות סבירה ובין מסיבה אחרת, רשאי הוא להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות הענין."

29. המבקשים יטענו כי אומנם סעיף 9 לחוק תובענות ייצוגיות, מאפשר לביהמ"ש שלא לקבל את הבקשה ושלא לאשר את התביעה כתביעה ייצוגית, באם תודיע הרשות כי תחדל מהגבייה הבלתי חוקית, ואולם למרבה הצער כנראה שסעיף זה אינו רלבנטי למקרה דנן, שכן נציגי המשיב כבר הביעו קבל עם ועדה את דעתם – כי מדובר בגבייה שבוצעה ומבוצעת כדין! (וראה הפרסום ב-YNET הני"ל).

31) גמול המבקש ושכ"ט עו"ד

30. תחילה יודגש, כי קיים יסוד סביר להניח, כי המבקשים מייצגים בדרך נאמנה והולמת את עניינם של כל הנמנים עם קבוצת התובעים הפוטנציאליים, וכן באי כוחם של המבקשים אף הם כשירים לייצג בדרך נאמנה והולמת את ענייניהם של המבקשים שכן הינם עורכי דין בעלי ניסיון בליטיגציה אזרחית, וכבר התנסו בהגשת תביעות ייצוגיות.

31. מבוקש לפסוק גמול הולם למבקשים עצמם אשר יזמו את הגשת התביעה הייצוגית וטרחו בנידון והגו את הרעיון שעשוי בסופו של יום לשרת את ציבור שלם של אנשים הנמנים על מגישי הפטנטים/או הקשורים לפטנטים בדרך זו או אחרת, הנפגעים מהתנהגות המשיב כפי שפורט לעיל.

32. (א) בכפוף לזכייה בתובענה נהוג כי שכר טרחת עורכי הדין בתובענה ייצוגית, ייקבע כשיעור מסוים מהסכום שייפסק לטובת המבקש. שיטה זו משקפת את המגמה לפיה חברי הקבוצה כהגדרתה לעיל, נהנים מעמלו של המבקש המייצג ובאי כוחו, משתתפים בשכ"ט עוה"ד, בהתאם לגובה הסכום שייפסק לטובתם.

(ב) מנגד, קביעת שכרם של עוה"ד כחלק מהסכום שייפסק הופך את עורכי הדין לשותפים לאינטרס של המבקש להצליח בתביעה, דבר המהווה אינטרס משותף לכל חברי הקבוצה.

(ג) שיעור שכ"ט שייפסק לעוה"ד ראוי שישקף את הסיכון הכרוך בניהול תובענה, השקעת זמן ומרץ, משאבים ורמת שקידה, התואמת את האחריות המוטלת על כתפיהם, בייצוג קבוצת התובעים כנגד גופים גדולים וחזקים כדוגמת המשיב.

(ד) כמו כן, ראוי כי בגובה שכ"ט תבוא לידי ביטוי התועלת הציבורית המופקת מניהול התביעה כתביעה ייצוגית, ומאכיפת החוק וההסכמים השונים על המשיב אשר פוגע בזכויות יסוד בסיסיות של רבים מהציבור בישראל.

(ה) בהקשר זה יוזכר כי גם במידה וביהמ"ש יחליט שלא לאשר את הבקשה וזאת מחמת שהמשיב יודיע על הפסקת הגבייה, הרי שיש מקום בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות לפסוק גמול הולם ושכ"ט הולם למבקשים ולבאי כוחם, וזאת בעבור השירות אותו עשו לציבור בהגשת הבקשה.

(ה) סמכות בית משפט נכבד זה וסיכום

33. (א) סעיף 5 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, תש"ס-2000 קובע (ציטוט):

"בית משפט לעניינים מינהליים ידון באלה –

...

(3) תובענה המנויה בתוספת השלישית (להלן- תובענה מינהלית);"

(ב) פריט 2 בתוספת השלישית לחוק, תחת ההגדרה "תובענה מינהלית", קובע (ציטוט):

"תביעה כאמור בסעיף 5(ב)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006."

(ג) סעיף 5(ב)(2) לחוק תובענות ייצוגיות קובע (ציטוט):

"בקשה לאישור נגד רשות בתביעה שעילתה החלטה של הרשות ושהסעד המבוקש בה הוא פיצויים או השבה, לרבות השבת סכומים שגבתה הרשות כמס, אגרה או תשלום חובה אחר, תוגש לבית משפט לעניינים מינהליים..."

"רשות" ו"החלטה של רשות" מוגדרים בסעיף זה "כהגדרתם בסעיף 2 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים".

(ד) בסעיף 2 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים הגדרת "רשות" הינה: **"רשות מרשויות המדינה, רשות מקומית, וכן גופים ואנשים אחרים הממלאים תפקידים ציבוריים על פי דין" וכן "החלטה של רשות" הינה: "החלטה של רשות במילוי תפקיד ציבורי על פי דין, לרבות העדר החלטה וכן מעשה או מחדל".**

(ה) אי לכך יטענו המבקשים כי לבית המשפט הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה זו לאור מהותו של המשיב, מקום מושבו, ועפ"י הדין.

34. כל האמור לעיל במסגרת בקשה זו ועוד, מעידים עשרות מונים על חוזקה של תביעה זו ונחיצותה וסיכוייה להתקבל ולהיות מאושרת כתביעה ייצוגית.

35. לאור כל האמור לעיל מבוקש מביהמ"ש להיעתר לבקשה זו ולאשר משלוח התובענה הייצוגית המצי"ב והמסומנת באות א' למשיב ולדון בה לגופו של ענין, כמפורט במבוא לבקשה ולחייב את המשיב בהוצאות ושכ"ט עו"ד בגין הבקשה גופא.

36. רצ"ב תצהיר המבקשים בתמיכה לאמור בבקשה זו.

37. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה זו.

~~ערן גורן, עו"ד
ב"כ המבקשים~~

~~רוני קינן, עו"ד
ב"כ המבקשים~~

ת צ ה י ר

אנו הח"מ ניסן יאיר, ת.ז. 056516214 ולישינסקי יאן, ת.ז. 311008502 לאחר שהוזהרנו, כי עלינו לומר את האמת וכי נהיה צפויים לעונשים הקבועים בחוק, אם לא נעשה כן, מצהירים בזה כדלקמן:

1. אנו עושים תצהירנו זה בתמיכה לבקשה לאישור תביעתנו כתביעה ייצוגית נגד מדינת ישראל, משרד המשפטים, אגף רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר (להלן: "הנתבע").

2. אנו אזרחי ותושבי ישראל, ומפעילים במשותף עסק בשם "מגה לייט" הממוקם בשד' ההסתדרות 246 חיפה.

3. הנתבע הינו רשות ממשלתית האמונה בין היתר על משרדו של רשם הפטנטים ועל גבייתן של אגרות בהתאם להוראות חוק הפטנטים ותקנותיו.

4. (א) בחודש יוני 2008 או בסמוך לכך הגשנו בקשה לרישום פטנט על פטנט אותו פיתחנו, בשם A Switching Apparatus and Method.

(ב) הבקשה הוגשה למשרד רשם הפטנטים וקיבלה מס' בקשה 192520.

(ג) ביום 29.6.08 שילמנו בסניף הדואר, כחלק מהליכי הגשת הבקשה כמתחייב בחוק, אגרה בסך 1,100 ₪.

*** רצ"ב עמוד ראשון מבקשת הפטנט שלנו בצירוף הקבלה על תשלום הסך של 1,100 ₪ כאמור ומסומנים ב'.

5. יודגש כי באותה עת תעריפי אגרת הגשת בקשה לרישום פטנט, בהתאם לפרסום של הנתבע, עמד ע"ס 1,100 ₪ כאמור, כאשר סכום זה מחולק ל- 940 ₪ בגין "אגרת בקשה חדשה לפטנט או כניסה לשלב הלאומי" וסכום נוסף של 160 ₪ בגין "אגרת פרסום דבר ההגשה ברשומות".

*** רצ"ב פרסום של הנתבע נכון לשנים 2007-2008 אודות האגרות, ומסומן ג' וביהמ"ש הנכבד מופנה לפריט הראשון ברשימה המפרט את האמור לעיל.

6. (א) ביום 19.10.10 נדהמנו לקרוא כתבה שפורסמה באתר האינטרנט YNET ממנה עלה כי באותו יום (19.10.10) בשעה 9:00 התקיים דיון בוועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת בנושא "אגרות הפרסום ברשומות" שנגבות ע"י רשם הפטנטים, אצל הנתבע.

*** רצ"ב הכתבה ומסומנת ד'.

(ב) להלן ציטוטים מתוך הכתבה הנ"ל:

"פקידי משרד המשפטים עמדו נבוכים מול ועדת חוקה, חוק ומשפט. במהלך דיון בבקשת משרד המשפטים לתקן את החוק, כך שיפטור את רשות הפטנטים במשרד מהחובה לפרסום ברשומות חלק מהמסמכים הקשורים ברישום הפטנטים, התגלה כי הרשות גובה ב-4 השנים האחרונות אגרות יקרות מהממציאים תמורת רישום הפטנטים ופרסום בקשותיהם ב"רשומות" – כ-3 מיליון שקל בשנה – למרות שחדלה לפרסם אותן בעיתון הרשמי המודפס של הממשלה, בניגוד לנדרש בחוק.

הרשות אמנם עברה לפרסום באינטרנט, אבל בכנסת מאיימים עליה בביטול האגרה, הנדרשת מכל ממציא בסכום ממוצע של מאות שקלים לאדם. רשם הפטנטים ד"ר מאיר נועם הודה בדיון כי "אכן, לא קיימנו את החוק" ועל כך הגיב יו"ר הוועדה ח"כ דוד רותם (ישראל ביתנו), "אם אין פרסום – אין אגרה".

ד"ר נועם אמר, "הפסקנו לפרסם ברשומות בגלל שהמדפיס הממשלתי לא עמד בזמני ההדפסה. אם לא קיימנו את החוק זה היה בתום לב, אבל עברנו לפרסם באינטרנט כי בשום מקום בחוק לא כתוב שהפרסום צריך להיות בהדפסה על נייר. מבחינתנו הדפסה יכולה להיות גם על דיסק של מחשב וכך עשינו". הפסקת הפרסום ברשומות והמעבר לאינטרנט נעשה ב-1 בינואר 2007.

ח"כ רותם התעצבן על ד"ר נועם: "אתה פשוט מצפצף על החוק! על דעת עצמך החלטת להפסיק את הפרסום ללא ייעוץ משפטי וללא פיקוח. לא רק שאנשים שילמו עבור פרסום שהחלטת לבטל, אלא שגם אלה שהיו רגילים למצוא את רישום הפטנטים ברשומות, לא מוצאים אותם, כי הם לא יודעים שהחלטת שזה יפורסם רק באינטרנט, זה הסדר לא חוקי ואתם תצטרכו להחזיר לאנשים את הכסף שגביתם בעד הפרסום שלא היה!"

נציגי משרד המשפטים ביקשו להרגיע את הרוחות ואמרו לרותם כי ניתן לשקול שינוי בתעריפי האגרה, אך לא לבטל אותה כי בניגוד למדינות אחרות, האגרה בישראל מכסה גם את עלות הבדיקות שנעשות לכל בקשת רישום של פטנט. החוק מחייב את הרשם לפרסם את עצם הגשת הבקשה. אם ההמצאה נבדקה והפטנט אושר, נדרש פרסום נוסף של האישור כדי לאפשר לציבור המעוניין לערער על הפטנט."

7. (א) נדהמנו לפשר קריאת הכתבה הנ"ל, שכן הנחנו לתומנו שהסך של 160 ₪ אותו שילמנו כחלק מהגשת בקשתנו עבור "אגרת פרסום ברשומות" אכן הגיעה ליעדה – קרי שהנתבע השתמש בה כדי לפרסם את בקשתנו ברשומות.

(ב) ואולם כפי שיפורט מיד, בעקבות בירורים שערכנו באמצעות באי כוחנו התברר, כי מזה חודשים ספורים (ולכל המאוחר החל מחודש יוני 2010) מודעים אצל הנתבע כי מתבצעת גביית אגרה בלתי חוקית בדמות "אגרת פרסום ברשומות" שכן כלל לא מתבצע פרסום ברשומות!

(ג) אנו אף חוששים לנפקות המשפטית הכרוכה באי רישום בקשתנו ברשומות, שכן במצב המשפטי כיום כאשר פרסום ברשומות הינו הפרסום היחיד המקבל תוקף פורמלי וחוקי בהתאם לחוק (וזאת לפי יעוץ משפטי שקיבלנו) לא ברור כלל מה נפקותו המשפטית של פרסום באתר אינטרנט ואנו חוששים שמא בקשת הפטנט שלנו תוכל להיות "מותקפת" מבחינת חוקיותה המשפטית ובכך זכותנו בפטנט שהמצאנו תיגזל מאיתנו.

8. לפי יעוץ משפטי שקיבלנו, חוק הפטנטים על תקנותיו, קבעו שורה של הוראות המגדירות בפירוש כי בעבור פעולות כאלו ואחרות, ישלם מבקש הפעולה את הוצאות פרסומה, וזאת ע"מ שרשם הפטנטים יפרסם את דבר הפעולה המבוקשת או ההליך המבוקש, ברשומות.

9. (א) ואולם, כפי שפורט לעיל, החל מיום 1.1.07 הפסיק רשם הפטנטים את הפרסום ברשומות כליל, ואולם, הגבייה בגין אגרת הפרסום, נמשכה כהרגלה!

(ב) וחמור מכך – בהתאם לאותה כתבה מהאתר YNET מיום 19.10.10, הנתבע סבור כי בדין נגבו סכומים אלה, שכן לטענתו "האגרה בישראל מכסה גם את עלות הבדיקות שנעשות לכל בקשת רישום של פטנט" (ראה האמור בכתבה עצמה).

(ג) אלה דברים חמורים ביותר שנשמעו מעובדי הנתבע, שכן הנתבע בעצמו פרסם ברשומות את תעריפי האגרה השונים, ובמובן ראה לנכון לבצע הפרדה בין אגרת ההליך (כגון אגרה בגין פתיחת הליך לרישום פטנט, אגרה לאומית, אגרה בגין הגשת בקשה להארכות מועדים וכיו"ב) לבין אגרה שמוגדרת מלכתחילה כ"אגרת פרסום ברשומות" (ראה נספחים ג' ו-ה' לעיל).

10. (א) הנתבע אף הגדיל לעשות עת פקידיו מצוטטים ככאלו שרואים את הפרסום באתר האינטרנט של הנתבע, כשווה ערך לפרסום ברשומות (ראה הכתבה הנ"ל).

(ב) כך מצוטט ד"ר מאיר נועם, רשם הפטנטים המדגמים וסימני המסחר כאומר: "הפסקנו לפרסם ברשומות בגלל שהמדפיס הממשלתי לא עמד בזמני ההדפסה. אם לא

קיימנו את החוק זה היה בתום לב, אבל עברנו לפרסם באינטרנט כי בשום מקום בחוק לא כתוב שהפרסום צריך להיות בהדפסה על נייר. מבחינתנו הדפסה יכולה להיות גם על דיסק של מחשב וכך עשינו".

(ג) דברים אלה לא רק שאינם משקפים את המציאות המשפטית, הם אינם משקפים גם את המציאות העובדתית, ויוסבר: ביום 28.6.10 נתקיים דיון בוועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת, בנוכחות בין היתר של: יו"ר הוועדה יריב לוין, ח"כ דוד רותם ושמרית גולן נציגת משרד המשפטים. הדיון נסב סביב הצעת חוק הפטנטים (תיקון מס' 9) (ביטול חובת הפרסום ברשומות), התשי"ע-2010.

(ד) בישיבה הנ"ל נאמרו בין היתר הדברים הבאים (ציטוט):

"שמרית גולן: הצעת החוק הזו נועדה להעביר את הפרסום של יומן הפטנטים, שכיום החוק מחייב לפרסם ברשומות, לאתר האינטרנט של רשם הפטנטים. אנחנו הגענו למסקנה שמבחינה מהותית, אין חובה שהפרסומים האלה ייעשו ברשומות, ושמבחינת הנגישות, היעילות, העלות וציבור המשתמשים יהיה הרבה יותר טוב לפרסם את זה באינטרנט. הסיבה שהצעה הזו דחופה היא שבפועל רשות הפטנטים כבר עברה לפרסום באינטרנט, והפסיקה את הפרסום המודפס. הצעת החוק מכילה סעיף של תחולה רטרואקטיבית ותשריר לפרסומים שנעשו בתקופה שבה לא נעשה הפרסום המודפס, כי החוק עדיין מחייב פרסום מודפס, לכן חשוב לנו שההצעה תעבור כבר במושב הזה, כדי שהפרסום שלה לא יהיה חשוף לציבור או ליותר מדי אנשים שיכולים להעלות טענות פוטנציאליות לגבי תוקף הפרסום, עד שהכנסת תתכנס מחדש.

היו"ר יריב לוין: תודה. אני תובע לשאול שתי שאלות: האחת, הרשומות בעצם יהיו באינטרנט, או הרעיון הוא לבטל את הצורך בפרסום

שמרית גולן: לבטל את הרשומות. רשומות לא יכולות להיות באינטרנט. רשומות, יש חזקה שזה פרסום מודפס.

דוד רותם: אני היום מביא שני תיקונים לחוק הפטנטים לקריאה שנייה ושלישית. למה לא הכנסתם את זה שם?

שמרית גולן: הצעת החוק הזו פורסמה כתזכיר לפי הסדר הרגיל, אבל בעקבות ישיבה שנערכה אצלנו הגענו למסקנה שעד שלא נעביר את החוק ואת התשריר הזה, לא נוכל להמשיך עם הפרסום הקיים באינטרנט, כי הוא לא לפי הוראות החוק, ומצד שני, ההתקשרות עם המדפיס הממשלה הסתיימה מזמן, לכן יהיה קשה לפרסם בדפוס, וזה יגרום לעיכובים בפרסום היומנים. אנחנו לא רוצים לפגוע בציבור המשתמשים, שהוא בעלי הפטנטים או המתנגדים הפוטנציאליים, ואנחנו כן רוצים שהם יקבלו את המידע הזה כמה שיותר מהר וכסדרו."

*** רצ"ב פרוטוקול הישיבה ומסומן ו'.

(ה) הנה כי כן – כבר לכל המאוחר ביום 28.6.10 ידע הנתבע (ומטבע הדברים ידיעה זו כבר היתה זמן רב קודם לכן) כי הגביה של אגרת הפרסום ברשומות המבוצעת על ידי הנהנה גביה בלתי חוקית!

(ו) כמו כן ידע הנתבע כי "פרסום ברשומות" מבחינה עובדתית ומשפטית איננו שווה ערך ל"פרסום באינטרנט" וכי אין כל אפשרות לבצע את הגביה בגין "פרסום ברשומות" כאשר הפרסום אינו מופיע כלל ברשומות!!

11. להלן נאפיין את גודלה של קבוצת התובעים אותה אנו מבקשים לייצג:

(א) בהתאם לפרסום באתר משרד המשפטים מיום 19.5.08, בשנת 2007 הוגשו לא פחות מ-7,974 בקשות לרישום פטנטים. הפרסום אף מציג גרף עליה משמעותי משנה לשנה, כך שניתן להניח שבשנים 2008-2010 מספר הבקשות שהוגשו היה אף גבוה מכך.

ב) מהנתונים הנייל אנו מעריכים כי בשנים 2007-2010 הוגשו כ- 35,000 בקשות לרישום פטנט, ואולם יש לזכור כי לא רק בקשות אלה מחייבות את מגישן בתשלום "אגרת פרסום ברשומות", כי אם גם שלל פעולות שונות, כפי שפורט בהרחבה לעיל (כגון אגרת פרסום ברשומות של קיבול הבקשה וכיו"ב).

ג) מכאן שאנו מעריכים כי במהלך השנים 2007-2010 בוצעו פעולות ע"י כ- 50,000 אנשים, פעולות שבגינן שולמה "אגרת פרסום ברשומות", וזוהי גודלה המוערך של הקבוצה.

*** רצ"ב הפרסום באתר הנתבע ומסומן ז'.

מאתר ומלוא הנתונים בעניין זה מצויים בידי הנתבע בלבד, והאמור לעיל מתבסס על הערכה סבירה מצדנו, אנו שומרים את הזכות לתקן את בקשתנו (ואת תביעתנו) ולתקן את גודלה של קבוצת התובעים במידה ויתקבלו נתונים המורים אחרת על האמור לעיל.

12. להלן תוגדר קבוצת התובעים:

"כל אדם אשר שילם לרשם הפטנטים ו/או מי מטעמו, "אגרת פרסום ברשומות" בתקופה שבין 1.1.07 ועד למועד הגשת תביעה זו."

13. (א) להלן יוגדרו נזקי קבוצת התובעים:

א) בהתאם לפרסום ב-YNET מיום 19.10.10, הנתבע מגלגל לכיסו כ- 3 מיליון שקלים מדי שנה בגין "אגרות פרסום ברשומות" וסה"כ מדובר בסכום של קרוב ל- 12 מיליון ₪ עבור השנים 2007-2010.

ב) עם זאת, לפי יעוץ משפטי שקיבלנו, סעיף 21 לחוק תובענות ייצוגיות מאפשר לתבוע סעד של השבה מאת רשות עבור שנתיים בלבד, ולפיכך נזקי קבוצת התובעים מוערכים בסכום של 6 מיליון ₪.

ב) עם זאת יצוין, כי מאחר וגם נתונים אלה נמצאים בידי הנתבע בלבד, והאמור לעיל הינו על בסיס הערכה סבירה מצדנו, אנו שומרים את הזכות לתקן את בקשתנו (ואת תביעתנו) ולתקן את גובה נזקיה של קבוצת התובעים במידה ויתקבלו נתונים המורים אחרת על האמור לעיל.

ג) נטען עוד, וזאת לשם הזהירות בלבד, כי גם אם ביהמ"ש הנכבד יקבע כי הנתבע זכאי לתשלום מסוים בגין "אגרת הפרסום באתר האינטרנט שלו" (שכאמור אינו שווה ערך לפרסום ברשומות) הרי שממילא אין עלות הפרסום באינטרנט כעלות פרסום ברשומות, ויש לקבוע אגרה מופחתת ונמוכה ביותר לשם כך, ולפיכך לביהמ"ש הנכבד שיקול הדעת לקבוע איזה סכום יושב לקבוצת התובעים בגין ההפרשים שבין פרסום באינטרנט לבין פרסום ברשומות.

14. (א) עוד נטען כי לא צריכה להיות כל בעיה מצד הנתבע להשיב את הכספים אותם גבה שלא כדין מאת קבוצת התובעים, שכן בידי הנתבע מלוא הנתונים אודות הסכומים בהם חויב כל אדם מקבוצת התובעים לטובת הנתבע עבור "אגרת פרסום ברשומות" בשנים 2007-2010, ופרטיהם אף מפורסמים באתר האינטרנט של הנתבע, וניתן על נקלה לערוך תחשיב ולהשיב לכל אדם ואדם את הסכומים שנגבו ממנו שלא כדין – דבר שלמען האמת כל אדם מקבוצת התובעים אשר שמר בידי חשבוניות/קבלות יכול לעשות אף בעצמו.

ב) עם זאת, במידה וביהמ"ש הנכבד יסבור מכל סיבה שהיא כי לא ניתן לפסוק את הסעדים המבוקשים לעיל, כולם או מקצתם, לטובת קבוצת התובעים, הרי שעדיין פתוחה בפניו הדרך לפסוק פיצוי אחר בין אם לקבוצת התובעים ובין אם לציבור בכללותו, וזאת בהתאם לסעיף 20 לחוק תובענות ייצוגיות כדלקמן ולפי יעוץ משפטי שקיבלנו.

15. לפי יעוץ משפטי שקיבלנו נטען, כי אומנם סעיף 9 לחוק תובענות ייצוגיות, מאפשר לביהמ"ש שלא לקבל את הבקשה ושלא לאשר את התביעה כתביעה ייצוגית, באם תודיע הרשות כי תחול מהגבייה הבלתי חוקית, ואולם למרבח הצער כנראה שסעיף זה אינו רלבנטי למקרה דן, שכן נציגי הנתבע כבר הביעו קבל עם ועדה את זעתם – כי מדובר בגבייה שבוצעה ומבוצעת כדין! (וראה הפרסום ב-YNET הני"ל).

16. תחילה יודגש, כי קיים יסוד סביר לחניה, כי אנו מייצגים בדרך נאמנה וחולמת את עניינם של כל הנמנים עם קבוצת התובעים הפרטנציפאליים, וכן באי כוחנו אף הם כשירים לייצג בדרך נאמנה וחולמת את ענייניהם של חתובעים שכן הינם עורכי דין בעלי ניסיון בליטיגציה אזרחית, וכבר התנסו בהגשת תביעות ייצוגיות.

17. (א) מבוקש לפסוק לנו גמול הולם שכן אנו יזמנו את הגשת התביעה הייצוגית וטרחנו בנידון והגינו את הרעיון שעשוי בסופו של יום לשרת את ציבור שלם של אנשים חמנים על מגישי הפטנטים ו/או הקשורים לפטנטים בדרך זו או אחרת, הנפגעים מחתנהגות הנתבע כפי שפורט לעיל. כמו כן מבוקש לפסוק שכ"ט חולם לבאי כוחנו.

(ה) בהקשר זה נציין, וזאת לפי יעוץ משפטי שקיבלנו, כי גם במידה וביהמ"ש יחליט שלא לאשר את הבקשה וזאת טרחת שהנתבע יודיע על הפסקת הגבייה, הרי שיש מקום בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות לפסוק גמול חולם ושכ"ט חולם לנו ולבאי כוחנו, וזאת בעבור חשירות אותנו עשינו לציבור בהגשת הבקשה.

18. זה שמנו, זו חתימתנו ותוכן תצהירנו זה אמת.

לישינסקי יאן ניסן יאיר

הנני מאשר בזו כי ביום 21.10.10 הופיעו בפני עו"ד ערן גורן, מר ניסן יאיר שזיהה עצמו ע"י ת.ז. 056516214 ומר לישינסקי יאן שזיהה עצמו ע"י ת.ז. 311008502 ואחרי שהזחרתי אותם כי עליהם להצהיר את האמת וכי יחזו צפויים לעונשים חקבועים בחוק, אם לא יעשו כן, אישרו את נכונות מחצחרת חני"ל וחתמו עליה.

ערן גורן

בעניין:

1. ניסן יאיר, ת.ז. 056516214
 2. לישינסקי יאן, ת.ז. 311008502
- שניהם משד' ההסתדרות 246 חיפה (העסק "מגה לייט")
 ע"י ב"כ עוה"ד רונן קינן (מ.ר. 44183)
 ו/או ערן גורן (מ.ר. 56215)
 מרח' המגנים 53 חיפה 33265
 טל: 04-8507223, פקס: 04-8553007

התובעים

גד

מדינת ישראל – משרד המשפטים
אגף רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר
 ע"י פרקליטות המדינה מחוז חיפה
 משד' פל-ים 15 א קרית הממשלה, חיפה

הנתבע

מהות התביעה: צו מניעה ו/או צו עשה + תביעה כספית
 סכום תביעה כספית אישית: 160 ₪ (בתוספת ריבית והצמדה מיום 26.6.08)
 סכום תביעה כספית קבוצתית: 6,000,000 ₪.

כתב תביעה(א) מבוא

1. עניינה של תביעה זו הינה גביית אגרה בלתי חוקית המתבצעת מזה כמעט 4 שנים (החל מיום 1.1.07 ואילך) ע"י הנתבע, אשר ממשיך לגבות מכל אדם המגיש בקשה ו/או הליך אצל רשם הפטנטים, אגרת "פרסום ברשומות" והכל כאשר החל מיום 1.1.07 פסק רשם הפטנטים לבצע רישום ברשומות כלל!
2. כפי שיצוין בהמשך, מדי שנה גובה הנתבע סכום עתק של כ- 3 מיליון ₪ מאנשים שונים המנהלים הליכים מול רשם הפטנטים בעילה של "אגרת פרסום ברשומות", וזאת חרף העובדה כי החל מיום 1.1.07 החל הנתבע לפרסם את ההליכים השונים במסגרת אתר האינטרנט שלו, תחת פרסומם ברשומות.
3. האמור לעיל חמור שבעתיים שעה שהנתבע ונציגיו מודים בפה מלא כי מדובר בגביה בלתי חוקית מחד, ואולם מאידך מציינים כי אין בכוונתם לחדול מגביה זו.
4. ברור כי גביה של אגרה בעבור שירות שלא ניתן, הינה גבייה בלתי חוקית שיש להפסיקה ולהשיב את שווייה לציבור ממנו נלקחה, ולכל הפחות יש לשערך אותה בהתאם לעלויות הפרסום בפועל, שכן ברור שפרסום ברשומות (שהינו פרסום פיזי) עלותו גבוהה בהרבה מפרסום באתר אינטרנט גרידא, ואין הציבור צריך לשלם ביתר בשל כך.
5. ביהמ"ש הנכבד יתבקש אם כן להורות לנתבע לחדול מהגביה הבלתי חוקית (צו מניעה), להורות לו לבצע את הפרסומים ברשומות כמתחייב בחוק (צו עשה) ולהשיב לציבור ממנו נגבה הסכום את הכספים שנגבו ממנו שלא כדין כולם או מקצתם.

ב) הצדדים והעובדות

1. התובעים הינם אזרחי ותושבי ישראל, ומפעילים במשותף עסק בשם "מגה לייט" הממוקם בשד' ההסתדרות 246 חיפה.
 2. הנתבע הינו רשות ממשלתית האמונה בין היתר על משרדו של רשם הפטנטים ועל גבייתן של אגרות בהתאם להוראות חוק הפטנטים ותקנותיו.
 3. (א) בחודש יוני 2008 או בסמוך לכך הגישו התובעים בקשה לרישום פטנט על פטנט אותו פיתחו, בשם A Switching Apparatus and Method.
(ב) הבקשה הוגשה למשרד רשם הפטנטים וקיבלה מס' בקשה 192520.
(ג) ביום 29.6.08 שילמו התובעים בסניף הדואר, כחלק מהליכי הגשת הבקשה כמתחייב בחוק, אגרה בסך 1,100 ₪.
- *** רצ"ב עמוד ראשון מבקשת הפטנט של התובעים בצירוף הקבלה על תשלום הסך של 1,100 ₪ כאמור ומסומנים ב'.**
4. יודגש כי באותה עת תעריפי אגרת הגשת בקשה לרישום פטנט, בהתאם לפרסום של הנתבע, עמד ע"ס 1,100 ₪ כאמור, כאשר סכום זה מחולק ל- 940 ₪ בגין "אגרת בקשה חדשה לפטנט או כניסה לשלב הלאומי" וסכום נוסף של 160 ₪ בגין "אגרת פרסום דבר החגשה ברשומות".
- *** רצ"ב פרסום של הנתבע נכון לשנים 2007-2008 אודות האגרות, ומסומן ג' וביהמ"ש הנכבד מופנה לפריט הראשון ברשימה המפרט את האמור לעיל.**
5. (א) ביום 19.10.10 נדחמו התובעים לקרוא כתבה שפורסמה באתר האינטרנט YNET ממנה עולה כי באותו יום (19.10.10) בשעה 9:00 התקיים דיון בוועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת בנושא "אגרות הפרסום ברשומות" שנגבות ע"י רשם הפטנטים, אצל הנתבע.
- *** רצ"ב הכתבה ומסומנת ד'.**
- (ב) להלן ציטוטים מתוך הכתבה הנ"ל:

"פקידי משרד המשפטים עמדו נבוכים מול ועדת חוקה, חוק ומשפט. במהלך דיון בבקשת משרד המשפטים לתקן את החוק, כך שיפטור את רשות הפטנטים במשרד מהחובה לפרסם ברשומות חלק מהמסמכים הקשורים ברישום הפטנטים, התגלה כי הרשות גובה ב-4 השנים האחרונות אגרות יקרות מהממציאים תמורת רישום הפטנטים ופרסום בקשותיהם ב"רשומות" – כ-3 מיליון שקל בשנה – למרות שחידלה לפרסם אותן בעיתון הרשמי המודפס של הממשלה, בניגוד לנדרש בחוק.

הרשות אמנם עברה לפרסום באינטרנט, אבל בכנסת מאיימים עליה בביטול האגרה, הנדרשת מכל ממציא בסכום ממוצע של מאות שקלים לאדם. רשם הפטנטים ד"ר מאיר נועם הודה בדיון כי "אכן, לא קיימנו את החוק" ועל כך הגיב יו"ר הוועדה ח"כ דוד רותם (ישראל ביתנו), "אם אין פרסום – אין אגרה".

ד"ר נועם אמר, "הפסקנו לפרסם ברשומות בגלל שהמדפיס הממשלתי לא עמד בזמני ההדפסה. אם לא קיימנו את החוק זה היה בתום לב, אבל עברנו לפרסום באינטרנט כי בשום מקום בחוק לא כתוב שהפרסום צריך להיות בהדפסה על נייר. מבחינתנו הדפסה יכולה להיות גם על דיסק של מחשב וכך עשינו". הפסקת הפרסום ברשומות והמעבר לאינטרנט נעשה ב-1 בינואר 2007.

ח"כ רותם התעצבן על ד"ר נועם: "אתה פשוט מצפצף על החוק! על דעת עצמך החלטת להפסיק את הפרסום ללא ייעוץ משפטי וללא פיקוח. לא רק שאנשים

שילמו עבור פרסום שהחלטת לבטל, אלא שגם אלה שהיו רגילים למצוא את רישום הפטנטים ברשומות, לא מוצאים אותם, כי הם לא יודעים שהחלטת שזה יפורסם רק באינטרנט, זה הסדר לא חוקי ואתם תצטרכו להחזיר לאנשים את הכסף שגבתם בעד הפרסום שלא היה!"

נציגי משרד המשפטים ביקשו להרגיע את הרוחות ואמרו לרותם כי ניתן לשקול שינוי בתעריפי האגרה, אך לא לבטל אותה כי בניגוד למדינות אחרות, האגרה בישראל מכסה גם את עלות הבדיקות שנעשות לכל בקשת רישום של פטנט. החוק מחייב את הרשם לפרסם את עצם הגשת הבקשה. אם ההמצאה נבדקה והפטנט אושר, נדרש פרסום נוסף של האישור כדי לאפשר לציבור המעוניין לערער על הפטנט."

6. (א) התובעים נדחמו לפשר קריאת הכתבה הנ"ל, שכן הם הניחו לתומם שהסך של 160 ₪ אותו שילמו כחלק מהגשת בקשתם עבור "אגרת פרסום ברשומות" אכן הגיעה ליעדה – קרי שהנתבע השתמש בה כדי לפרסם את בקשתם ברשומות.

(ב) ואולם כפי שיפורט מיד, בעקבות בירורים שערכו התובעים באמצעות באי כוחם התברר, כי מזה חודשים ספורים (ולכל המאוחר החל מחודש יוני 2010) מודעים אצל הנתבע כי מתבצע גביית אגרה בלתי חוקית בדמות "אגרת פרסום ברשומות" שכן כלל לא מתבצע פרסום ברשומות !

(ג) התובעים אף הביעו חששם לנפקות המשפטית הכרוכה באי רישום בקשתם ברשומות, שכן במצב המשפטי כיום כאשר פרסום ברשומות הינו הפרסום היחיד המקבל תוקף פורמלי וחוקי בהתאם לחוק (כפי שיפורט בהמשך) לא ברור כלל מה נפקותו המשפטית של פרסום באתר אינטרנט והתובעים חוששים שמא בקשת הפטנט שלהם תוכל להיות "מותקפת" מבחינת חוקיותה המשפטית ובכך זכותם בפטנט שהמציאו תיגזל מהם.

(ג) חוק הפטנטים, תשכ"ז-1967 **תקנותיו ואגרות הפרסום ברשומות שמכוחו**

7. (א) חוק הפטנטים, תשכ"ז-1967 (להלן: "חוק הפטנטים") קובע שורה של הוראות באשר לתשלום אגרות בעבור פרסום ברשומות. להלן הוראות החוק הרלבנטיות לענייננו :

16. (א) הרשם יפרסם ברשומות, על חשבון התובע, סמוך ככל האפשר לאחר הגשת הבקשה בלשכה, את שם האמצאה שעליה נתבקש פטנט, את שם התובע ואת תאריך הבקשה, ואם נתבע דין קדימה – את המדינה החברה בה הוגשה הבקשה הקודמת, את תאריך הגשתה ואת מספרה או סימן זיהוי אחר שניתן לה על ידי הרשות שאליה הוגשה. וכן פרטים נוספים שקבע שר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנס.

(ב) הוגשה הבקשה לדין קדימה לאחר שכבר נתפרסם דבר הבקשה לפי סעיף קטן (א), יפורסם דבר הבקשה שנית על חשבון התובע בצירוף הפרטים הנוספים.

26. (א) קובלה בקשה לפי סימן זה, יפרסם הרשם ברשומות, על חשבון התובע, את דבר הקיבול.

(ב) הפרסום יכלול –

(1) שם האמצאה וסוגה לפי הסיווג הנהוג בלשכה

(2) שם התובע

(3) תאריך הבקשה

(4) אם נדרש לגבי הבקשה דין קדימה – המדינה החברה שבה הוגשה הבקשה הקודמת, תאריך הגשתה, מספרה או סימן זיהוי אחר שניתן לה על ידי הרשות שאליה הוגשה

(5) תיאור עיקר האמצאה שבבקשה, לדעת הרשם

(6) המען בישראל למסירת הודעות לתובע, כפי שנמסר לרשם

(7) כל פרט אחר הנוגע לענין ונראה לרשם כי ראוי לכלול בפרסום.

...

48. (א) הלשכה תשמש משרד מקבל לגבי בקשות בינלאומיות שמגישים אזרחי ישראל ותושביה, תטפל בבקשות האמורות וכן תגבה את האגרות שנקבעו באמנה, הכל לפי הוראות האמנה.

(ב) הרשם יפרסם ברשומות את פירוט האגרות שנקבעו באמנה ואת סכומן, כפי שהן בתוקף מעת לעת; כל סכום לפי סעיף קטן (א) ייגבה עבור המוסדות והרשויות שנקבעו באמנה ויועבר אליהם, לפי הוראות האמנה ולפי כל דין

...

60. שוכנע הרשם כי אגרת החידוש לא שולמה בשל סיבות סבירות, כי בעל הפטנט לא רצה בפגיעת תוקפו של הפטנט, וכי הבקשה להחזר תקפו של הפטנט הוגשה סמוך ככל האפשר לאחר שדבר אי-התשלום נודע לבעל הפטנט או למי שאחראי מטעמו לתשלום האגרה, יורה על פרסום הבקשה ברשומות לאחר ששילם בעל הפטנט את אגרת החידוש שלא שולמה.

...

66. הרשם ירשה תיקון, אם שוכנע שאין בו כדי להרחיב את היקף התביעות שבפירוט או כדי להוסיף לפירוט דברים שלא נזכרו בו בעיקרם מלכתחילה; דבר מתן הרשות לתקן יפורסם ברשומות.

...

73. (א) בעל פטנט רשאי לבקש מהרשם למחוק או לבטל פטנט שניתן לו.
(ב) הרשם יפרסם ברשומות, על חשבון התובע, בקשה למחיקה או לביטול פטנט לפי סעיף זה.

...

124. (א) סמוך ככל האפשר לאחר הגשת הבקשה לרשיון לפי פרק זה יפרסם הרשם על חשבון התובע הודעה ברשומות בדבר הגשת הבקשה, ובה יזמין להצטרף להליך כל אדם שיש לו ענין בבקשה או עלול להיפגע על ידי מתן הרשיון.

(ב) תקנות הפטנטים (נוהלי הלשכה, סדרי דין, מסמכים ואגרות), תשכ"ח-1968 קובעות בין היתר כדלקמן (ציטוט):

"32. (א) הרשם יפרסם ברשומות, כאמור בסעיף 16 לחוק, את דבר הגשת הבקשה
— אם

- (1) שולמה אגרת הפרסום
- (2) נמסרו כל הפרטים הדרושים לפרסום לפי סעיף 16 האמור
- (3) שוכנע כי השם שניתן לאמצאה על ידי התובע יש בו כדי לזהות את האמצאה
- (4) נמסר תרגומו של השם, להנחת דעתו של הרשם, לשפה האנגלית.

...

118. משפורסם דבר הגשת הבקשה ברשומות כאמור בסעיף 124(א) לחוק, יהיו הבקשה וכל חומר שצורף אליה פתוחים לעיון, ובלבד שתשלום האגרה שנקבעה לכך.

...

139. מצא הרשם כי נתקיימו בתובע כל התנאים שעליו למלא, יודיע על כך לתובע.
140. תובע שנמסרה לו הודעה לפני תקנה 139 ישלם את אגרת הפרסום שנקבעה ומששילם אותה יירשם שמו בפנקס ודבר הרישום יפורסם ברשומות.

...

143. (א) חודש לאחר המועד לתשלום האגרה השנתית יפרסם הרשם ברשומות את שמותיהם של עורכי הפטנטים ששילמו את האגרה במועדה.

ובתוספת השנייה לתקנות הנ"ל נקבע (ציטוט):

"14. אגרת פרסום – דמי הפרסום שהודעה עליהם מתפרסמת מזמן לזמן ברשומות."

(ג) תקנות הפטנטים, 1933 קובעות כדלקמן (ציטוט):

26. (א) משיקובל הפירוט ימסור הרשם הודעה על כך לתובע ויפרסם ברשומות על חשבון התובע את דבר קבלתו של כל פירוט, וכן תמצית תכנו.
(ב) לא שולמו דמי הפרסום כאמור בתקנת משנה (א) תוך חודש מיום שנמסרה לתובע הודעה על דבר קבלת הפירוט, יתן לו הרשם הודעה על כך ואם לאחר ארבעה

עשר יום מן היום שבו נשלחה הדרישה לא שולמו האגרות, יראו את הבקשה כאילו הסתלקו ממנה.

43. (1) אם עבר תקפו של פטנט מחמת שבעל הפטנט לא שילם אגרה מן האגרות הקבועות בתוך המועד הקבוע, רשאי בעל הפטנט להגיש לרשם הפטנטים בקשה בטופס פטנטים מספר 10 ליתן צו להחזרת הפטנט לתקפו.

(2) לכל בקשה כזאת צריך לצרף הצהרה אחת בשבועה או יותר מהצהרה אחת לאימות ההודעות הכלולות באותה הבקשה.

(3) אם מסכים הרשם לעיין בבקשה יפרסם הודעה עליה ברשומות על חשבון התובע ובצורה אחרת, ככל אשר ימצא לרצוי.

49. בקשה השלוחה לרשם לתקן פירוט תהא ערוכה בטופס פטנטים מס' 10, וצריך לצרף לה העתק מקויים כהלכה מן הפירוט והשרטוטים המקוריים המציינת את התיקון המוצע בדיו אדומה בצורה המראה ברור את השינוי הדרוש ופרסום יינתן לבקשה ולמהותו של התיקון המוצע על ידי הדפסתן ברשומות ובצורה אחרת, אם יש צורך בפרסום בצורה אחרת, כאשר יורה הרשם בכל מקרה ומקרה. הפרסומים האמורים יהיו על חשבון התובע.

53. פרטים על כל תיקוני הפירוטים שהותרו ונעשו עפ"י סעיף 18 לפקודה יפורסמו מיד ע"י הרשם, על חשבון התובע, ברשומות ובצורה אחרת, כאשר ימצא הרשם לנכון, אם יהא צורך בצורת פרסום אחרת.

60. הרשם יפרסם ברשומות על חשבון האדם התובע את רישום השינוי הודעה על כל העברת בעלות בפטנט או הענקת זכויות בו, שנרשמו לפי הוראות הסעיפים 43 או 44 לפקודה.

8. האגרות הרלבנטיות לענייננו, בהתאם לסעיפים החוק המצוטטים דלעיל, כפי שהן מפורסמות באתר של משרד המשפטים, הינן כדלקמן (התעריפים מעודכנים נכון ליום 1.7.10):

- (א) אגרת בקשה חדשה לפטנט או כניסה לשלב הלאומי (אגרת בקשה 1024 ש"ח, אגרת פרסום דבר ההגשה 170 ש"ח) – סה"כ 1,194 ₪.
- (ב) אגרת פרסום מודעה לפי סעיף 16 לחוק – 170 ₪.
- (ג) אגרת פרסום מודעה לפי סעיף 26 לחוק – 511 ₪.
- (ד) אגרת פרסום מודעה לפי חלק י"א פרק א' לתקנות – 170 ₪.
- (ה) אגרת פרסום מודעה לפי סעיפים 73,66,60,124(א) ו-170(ב) לחוק – 511 ₪.

*** רצ"ב הפרסום באתר משרד המשפטים ומסומן ה'.

9. הנה עניינו הרואות – חוק הפטנטים על תקנותיו, קבעו שורה של הוראות המגדירות בפירוש כי בעבור פעולות כאלו ואחרות, ישלם מבקש הפעולה את הוצאות פרסומה, וזאת ע"מ שרשם הפטנטים יפרסם את דבר הפעולה המבוקשת או ההליך המבוקש, ברשומות.

10. (א) ואולם, כפי שפורט לעיל, החל מיום 1.1.07 הפסיק רשם הפטנטים את הפרסום ברשומות כליל, ואולם, הגבייה בגין אגרת הפרסום, נמשכה כהרגלה !

(ב) וחמור מכך – בהתאם לאותה כתבה מהאתר YNET מיום 19.10.10, הנתבע סבור כי בדין נגבו סכומים אלה, שכן לטענתו "האגרה בישראל מכסה גם את עלות הבדיקות שנעשות לכל בקשת רישום של פטנטי" (ראה האמור בכתבה עצמה).

(ג) אלה דברים חמורים ביותר שנשמעו מעובדי הנתבע, שכן הנתבע בעצמו פרסם ברשומות את תעריפי האגרה השונים, ובמופגן ראה לנכון לבצע הפרדה בין אגרת ההליך (כגון אגרה בגין פתיחת הליך לרישום פטנט, אגרה לאומית, אגרה בגין הגשת בקשה להארכות מועדים וכיו"ב) לבין אגרה שמוגדרת מלכתחילה כ"אגרת פרסום ברשומות" (ראה נספחים ג+ה' לעיל).

11. (א) הנתבע אף הגדיל לעשות עת פקידיו מצוטטים ככאלו שרואים את הפרסום באתר האינטרנט של הנתבע, כשווה ערך לפרסום ברשומות (ראה הכתבה הנ"ל).

(ב) כך מצוטט ד"ר מאיר נועם, רשם הפטנטים המדגמים וסימני המסחר כאומר: "הפסקנו לפרסום ברשומות בגלל שהמדפיס הממשלתי לא עמד בזמני ההדפסה. אם לא קיימנו את החוק זה היה בתום לב, אבל עברנו לפרסום באינטרנט כי בשום מקום בחוק לא כתוב שהפרסום צריך להיות בהדפסה על נייר. מבחינתנו הדפסה יכולה להיות גם על דיסק של מחשב וכך עשינו".

(ג) דברים אלה לא רק שאינם משקפים את המציאות המשפטית, הם אינם משקפים גם את המציאות העובדתית, ויוסבר: ביום 28.6.10 נתקיים דיון בוועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת, בנוכחות בין היתר של: יו"ר הוועדה יריב לוין, ח"כ דוד רותם ושמרית גולן נציגת משרד המשפטים. הדיון נסב סביב הצעת חוק הפטנטים (תיקון מס' 9) (ביטול חובת הפרסום ברשומות), התשי"ע-2010.

(ד) בישיבה הנ"ל נאמרו בין היתר הדברים הבאים (ציטוט):

"שמרית גולן: הצעת החוק הזו נועדה להעביר את הפרסום של יומן הפטנטים, שכיום החוק מחייב לפרסום ברשומות, לאתר האינטרנט של רשם הפטנטים. אנחנו הגענו למסקנה שמבחינה מהותית, אין חובה שהפרסומים האלה יעשו ברשומות, ושמבחינת הנגישות, היעילות, העלות וציבור המשתמשים יהיה הרבה יותר טוב לפרסום את זה באינטרנט. הסיבה שההצעה הזו דחופה היא שבפועל רשות הפטנטים כבר עברה לפרסום באינטרנט, והפסיקה את הפרסום המודפס. הצעת החוק מכילה סעיף של תחולה רטרואקטיבית ותשריר לפרסומים שנעשו בתקופה שבה לא נעשה הפרסום המודפס, כי החוק עדיין מחייב פרסום מודפס, לכן חשוב לנו שההצעה תעבור כבר במושב הזה, כדי שהפרסום שלה לא יהיה חשוף לציבור או ליותר מדי אנשים שיכולים להעלות טענות פוטנציאליות לגבי תוקף הפרסום, עד שהכנסת תתכנס מחדש.

היו"ר יריב לוין: תודה. אני תובע לשאול שתי שאלות: האחת, הרשומות בעצם יהיו באינטרנט, או הרעיון הוא לבטל את הצורך בפרסום

שמרית גולן: לבטל את הרשומות. רשומות לא יכולות להיות באינטרנט. רשומות, יש חוקה שזה פרסום מודפס.

דוד רותם: אני היום מביא שני תיקונים לחוק הפטנטים לקריאה שנייה ושלישית. למה לא הכנסתם את זה שם?

שמרית גולן: הצעת החוק הזו פורסמה כתזכיר לפי הסדר הרגיל, אבל בעקבות ישיבה שנערכה אצלנו הגענו למסקנה שעד שלא נעביר את החוק ואת התשריר הזה, לא נוכל להמשיך עם הפרסום הקיים באינטרנט, כי הוא לא לפי הוראות החוק, ומצד שני, ההתקשרות עם המדפיס הממשלה הסתיימה מזמן, לכן יהיה קשה לפרסום בדפוס, וזה יגרום לעיכובים בפרסום היומנים. אנחנו לא רוצים לפגוע בציבור המשתמשים, שהוא בעלי הפטנטים או המתנגדים הפוטנציאליים, ואנחנו כן רוצים שהם יקבלו את המידע הזה כמה שיותר מהר וכסדרו."

*** רצ"ב פרוטוקול הישיבה ומסומן ו'.

(ה) הנה כי כן – כבר לכל המאוחר ביום 28.6.10 ידע הנתבע (ומטבע הדברים ידיעה זו כבר היתה זמן רב קודם לכן) כי הגביה של אגרת הפרסום ברשומות המבוצעת על ידיו הינה גביה בלתי חוקית!

(ו) כמו כן ידע הנתבע כי "פרסום ברשומות" מבחינה עובדתית ומשפטית איננו שווה ערך ל"פרסום באינטרנט" וכי אין כל אפשרות לבצע את הגביה בגין "פרסום ברשומות" כאשר הפרסום אינו מופיע כלל ברשומות!!

12. (א) כידוע, הפרסום ברשומות הינה חובה אשר נקבעה בסעיף 17 לפקודת הפרשנות, הדורשת כי תקנות בנות פעל-תחיקתי תפורסמנה ברשומות. "תקנה בעל פעל-תחיקתי" כבר הוגדרה כתקנה שיוצאת מכח חוק, ושמטרתה ליצור נורמה משפטית ולהיות מופנית אל הציבור כולו או אל חלק בלתי מסוים ממנו.

(ב) אין ולא יכולה להיות מחלוקת, כי כאשר נקבע בחוק הפטנטים ובתקנותיו במפורש, כי מחובתו של רשם הפטנטים לבצע פרסום ברשומות – עליו לבצע פרסום ברשומות !

(ג) לעניין החשיבות של הפרסום ברשומות יפים דבריו של כב' השופט חיים כהן בספרו "המשפט", מוסד ביאליק, 1991 שם נאמר (ציטוט):

"הפרסום ב'רשומות' סגולה מיוחדת נודעת לו, שמה שנתפרסם שם - ורק שם - רואים כמפורסם הלכה ולמעשה: אף על פי שאדם מן היישוב אינו קורא לעולם את ה'רשומות', אין שום אדם יכול להישמע בטענה שמה שפורסם שם לא הגיע לידיעתו; או, לפחות, מעמידים כל אדם בחזקתו שמה שפורסם שם הגיע לידיעתו - אם משום שמעמידים את כלי-התקשורת ההמוניים בחזקתם שהם מביאים לידיעת הציבור הרחב כל דבר הנוגע לציבור, ובפרט דבר חקיקה שהתפרסם ברשומות; אם משום שהרשומות מגיעות לידיעתם של כל היועצים המקצועיים למיניהם אשר מהם האזרח יכול להשיג את המידע הדרוש לו; ואם אך בדרך הפיקציה המשפטית בלבד, לאמור: אנו יודעים שהאזרח לא קרא את הרשומות, אבל אנו רואים אותו כאילו קרא וזכר ויודע כל מה שהתפרסם שם."

ראה גם בג"ץ 653/79 אברהם עזריאל נ' מנהל אגף הרישוי, פ"ד לה(2) 85 שם נפסק (ציטוט):

"תקנה בת-פועל תחיקתי חייבת להתפרסם ברשומות", ואין דרך פרסום חלופית, בה ניתן לתת לה תוקף... תחילת תוקפה של תקנה היא ביום פרסומה ברשומות", והוא אם אין הוראה אחרת. למותר להוסיף, כי לאור נוסחו של סעיף 17 לפקודת הפרשנות [נוסח חדש] יכולה הוראה אחרת כאמור להתייחס למועד התחילה, אך לא לדרך הפרסום."

וכן ראה רע"פ 1127/93 מדינת ישראל נ' יוסי קליין, פ"ד מח(3) 485 שם נפסק (ציטוט):

"סמכות שהקנה המחוקק היא להתקין תקנות בנות-פועל תחיקתי, לא תוכל הרשות המוסמכת להטיל חובה אלא בהתקינה תקנות אלו, ובפירסומן של התקנות ברשומות."

(ד) חשיבותן של הרשומות אינו מוטל בספק – אך ורק פרסום ברשומות מחייב משפטית הן את המפרסם (במקרה זה רשם הפטנטים), הן את תובע הפרסום (במקרה זה תובע הפטנט /או מגיש הבקשה וכיו"ב) והן צד שלישי (אדם אשר נסמך על הפרסום ברשומות).

(ה) פרסום באתר אינטרנט איננו בעל תוקף מחייב, ודאי לא לעניין הליכים הקשורים ברישום פטנטים, שלגביהם הגדיר החוק באופן מפורש כיצד יש לבצעם – ברשומות, והדבר עלול אף לגרום לנזקים פוטנציאליים לתובע הפטנט /או יוזם הליך אחר מול רשם הפטנטים במידה וגורם כלשהו יתקוף את אותו הליך בכך שלא בוצע פרסום ברשומות כדין, ויש לתת על כך את הדעת באופן מיידי !

(ג) עוולות נזיקיות ואחרות שמבצע הנתבע

13. (א) סעיף 63 לפקודת הנזיקין קובע את עולת הפרת החובה החקוקה, וכדלקמן:

"(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו."

(ב) לענין סעיף זה הואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני.

(ב) כמו כן, סעיף 3 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו קובע כדלקמן:

"אין פוגעים בקניינו של אדם."

(ג) התובעים יטענו כי הנתבע הפר את הוראות חוק הפטנטים והתקנות שתוקנו מכוחו, כפי שצוטט לעיל, וכן הפר את הוראות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, בכך שגבה כספים שלא כדין בעבור שירות של פרסום ברשומות, אך בפועל לא קיים את חובתו כחוק ולא ביצע את הפרסום ברשומות וגרם בכך לנזקי ממון לציבור גדול של אנשים.

14. (א) סעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין קובעים את עוולת הרשלנות, וכדלקמן:

"35. עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח-יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח-יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות - הרי זו התרשלות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עושה עוולה.

36. החובה האמורה בסעיף 35 מוטלת כלפי כל אדם וכלפי בעל כל נכס, כל אימת שאדם סביר צריך היה באותן נסיבות לראות מראש שהם עלולים במהלכם הרגיל של דברים להיפגע ממעשה או ממחדל המפורשים באותו סעיף."

(ב) התובעים יטענו כי מעשיו ו/או מחדליו של הנתבע, אשר ידע מזה זמן רב כי מתבצעת גביית אגרה שלא כדין, וכן עצם הגביה עצמה בעבור שירות שלא ניתן, מהווה לכל הפחות רשלנות כהגדרתה בפקודת הנזיקין (שלא להשתמש במילים חריפות יותר), ועל הנתבע לפצות את ציבור הנפגעים בשל כך.

15. (א) סעיף 52 לפקודת הנזיקין קובע את עוולת הגזל, וכדלקמן:

"גזל הוא כשהנתבע מעביר שלא-כדין לשימוש עצמו מיטלטלין שהזכות להחזיקם היא לתובע, על ידי שהנתבע לוקח אותם, מעכב אותם, משמיד אותם, מוסר אותם לאדם שלישי או שולל אותם מן התובע בדרך אחרת."

(ב) התובעים יטענו כי מעשיו ו/או מחדליו של הנתבע כפי שתוארו לעיל עולים כדי עוולת הגזל, שכן הנתבע גול את כספי הציבור באמתלא של תשלום אגרה בגין שירות (פרסום ברשומות) שלא ניתן להם בפועל.

16. (א) חוק עשיית עושר ולא במשפט קובע כדלקמן:

"1. (א) מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה."

(ב) התובעים יטענו כי מעשיו ו/או מחדליו של הנתבע כפי שתוארו לעיל עולים כדי עשיית עושר ולא במשפט על חשבון ציבור המשלמים את אגרת הפרסום ברשומות, שכן הנתבע גבה כספים בגין שירות אותו לא נתן ו/או גבה כספים ביתר בגין שירות בעל ערך מופחת (פרסום באינטרנט במקום ברשומות) ובשל כך עליו להשיב למשלמים את הכספים שנגבו מהם שלא כדין ו/או את הפרשם.

17. (א) בנוסף הפר הנתבע את כללי המשפט הציבורי התקין בכך שלא נהג כפי שרשות סבירה היתה נוהגת, וגרם עקב כך לנזקים עצומים לציבור כפי שתואר לעיל.

(ב) הנתבע פעל שלא כדין, בניגוד לחוק, תוך הפעלת שיקול דעת בלתי סביר, תוך חריגה מסמכות והפעלת שיקול דעת מוטעית ותוך פגיעה בציבור המשתמשים בשירותי רשם הפטנטים, וזאת עשה פעמיים: בפעם הראשונה בעת שבחר להפסיק את הפרסום ברשומות אך לא הפסיק את גביית האגרה בגין כך, ובפעם השנייה בעת שהבין כי מעשיו הינם בלתי חוקיים אך לא הפסיק את הגבייה הבלתי חוקית ו/או התאימה למציאות החדשה, באופן מיידי.

(ג) בהקשר הנ"ל יבקשו התובעים להזכיר את "עקרון החוקיות" עליו מבוסס כל המשפט הציבורי והמינהלי במדינת ישראל בפרט ובמדינה מתוקנת בכלל, והוא: כל מה שלא מותר במפורש בחוק – אסור. דהיינו, במקרה של רשות ציבורית כגון הנתבע, מה שלא הוגדר במפורש שמותר לו לגבות, אסור לו לגביה. ועל אותו משקל – אסור לגבות בגין שירות שאינו ניתן בפועל!

(ד) התביעה הייצוגית

(1ד) קבוצת התובעים (גודלה, הגדרתה ונזקיה)

18. להלן נאפיין את גודלה של קבוצת התובעים:

(א) בהתאם לפרסום באתר משרד המשפטים מיום 19.5.08, בשנת 2007 הוגשו לא פחות מ- 7,974 בקשות לרישום פטנטים. הפרסום אף מציג גרף עליה משמעותי משנה לשנה, כך שניתן להניח שבשנים 2008-2010 מספר הבקשות שהוגשו היה אף גבוה מכך.

(ב) מהנתונים הנ"ל מעריכים התובעים כי בשנים 2007-2010 הוגשו כ- 35,000 בקשות לרישום פטנט, ואולם יש לזכור כי לא רק בקשות אלה מחייבות את מגישן בתשלום "אגרת פרסום ברשומות", כי אם גם שלל פעולות שונות, כפי שפורט בהרחבה לעיל (כגון אגרת פרסום ברשומות של קיבול הבקשה וכיו"ב).

(ג) מכאן שהתובעים מעריכים כי במהלך השנים 2007-2010 בוצעו פעולות ע"י כ- 50,000 אנשים, פעולות שבגינן שולמה "אגרת פרסום ברשומות", וזוהי גודלה המוערך של הקבוצה.

*** רצ"ב הפרסום באתר הנתבע ומסומן ז'.

מאחר ומלוא הנתונים בעניין זה מצויים בידי הנתבע בלבד, והאמור לעיל מתבסס על הערכה סבירה מצד התובעים, התובעים שומרים לעצמם את הזכות לתקן את בקשתם זו (ואת תביעתם) ולתקן את גודלה של קבוצת התובעים במידה ויתקבלו נתונים המורים אחרת על האמור לעיל.

19. להלן תוגדר קבוצת התובעים:

"כל אדם אשר שילם לרשם הפטנטים ו/או מי מטעמו, "אגרת פרסום ברשומות" בתקופה שבין 1.1.07 ועד למועד הגשת תביעה זו."

20. (א) להלן יוגדרו נזקי קבוצת התובעים:

(א) בהתאם לפרסום ב- YNET מיום 19.10.10, הנתבע מגלגל לכיסו כ- 3 מיליון שקלים מדי שנה בגין "אגרות פרסום ברשומות" וסה"כ מדובר בסכום של קרוב ל- 12 מיליון ₪ עבור השנים 2007-2010.

(ב) עם זאת, סעיף 21 לחוק תובענות ייצוגיות מאפשר לתבוע סעד של השבה מאת רשות עבור שנתיים בלבד, ולפיכך נזקי קבוצת התובעים מוערכים בסכום של 6 מיליון ₪.

(ב) עם זאת יצוין, כי מאחר וגם נתונים אלה נמצאים בידי הנתבע בלבד, והאמור לעיל הינו על בסיס הערכה סבירה של התובעים, התובעים שומרים לעצמם את הזכות לתקן את בקשתם זו (ואת תביעתם) ולתקן את גובה נזקיה של קבוצת התובעים במידה ויתקבלו נתונים המורים אחרת על האמור לעיל.

(ג) התובעים יטענו, וזאת לשם הזהירות בלבד, כי גם אם ביהמ"ש הנכבד יקבע כי הנתבע זכאי לתשלום מסוים בגין "אגרת הפרסום באתר האינטרנט שלו" (שכאמור אינו שווה ערך לפרסום ברשומות) הרי שממילא אין עלות הפרסום באינטרנט כעלות פרסום ברשומות, ויש לקבוע אגרה מופחתת ונמוכה ביותר לשם כך, ולפיכך לביהמ"ש הנכבד שיקול הדעת לקבוע איזה סכום יושב לקבוצת התובעים בגין ההפרשים שבין פרסום באינטרנט לבין פרסום ברשומות.

21. (א) התובעים יטענו כי לא צריכה להיות כל בעיה מצד הנתבע להשיב את הכספים אותם גבה שלא כדין מאת קבוצת התובעים, שכן בידי הנתבע מלוא הנתונים אודות הסכומים בהם חויב כל אדם מקבוצת התובעים לטובת הנתבע עבור "אגרת פרסום ברשומות" בשנים 2007-2010, ופריטיהם אף מפורסמים באתר האינטרנט של הנתבע, וניתן על נקלה לערוך תחשיב ולהשיב לכל אדם ואדם את הסכומים שנגבו ממנו שלא כדין – דבר שלמען האמת כל אדם מקבוצת התובעים אשר שמר בידי חשבוניות/קבלות יכול לעשות אף בעצמו.

(ב) עם זאת, במידה וביהמ"ש הנכבד יסבור מכל סיבה שהיא כי לא ניתן לפסוק את הסעדים המבוקשים לעיל, כולם או מקצתם, לטובת קבוצת התובעים, הרי שעדיין פתוחה בפניו הדרך לפסוק פיצוי אחר בין אם לקבוצת התובעים ובין אם לציבור בכללותו, ובהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות כדלקמן (ציטוט):

20. (א) הכריע בית המשפט בתובענה הייצוגית, כולה או חלקה, לטובת הקבוצה שבשמה נוהלה התובענה הייצוגית, כולה או חלקה, רשאי הוא במסגרת החלטתו על מתן פיצוי כספי או סעד אחר לחברי הקבוצה להורות, בין השאר, הוראה כמפורט להלן, לפי הענין, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להכביד במידה העולה על הנדרש על חברי הקבוצה או על בעלי הדין:

(1) על תשלום פיצוי כספי או על מתן סעד אחר, בשיעור ובאופן שיקבע, לכל אחד מחברי הקבוצה שהוכחה זכאותו לפיצוי או לסעד כאמור;

...
(ג) מצא בית המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בנסיבות הענין, בין משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את התשלום בעלות סבירה ובין מסיבה אחרת, רשאי הוא להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות הענין."

22. התובעים יטענו כי אומנם סעיף 9 לחוק תובענות ייצוגיות, מאפשר לביהמ"ש שלא לקבל את הבקשה ושלא לאשר את התביעה כתביעה ייצוגית, באם תודיע הרשות כי תחדל מהגבייה הבלתי חוקית, ואולם למרבה הצער כנראה שסעיף זה אינו רלבנטי למקרה דנן, שכן נציגי הנתבע כבר הביעו קבל עם ועדה את דעתם – כי מדובר בגבייה שבוצעה ומבוצעת כדין! (וראה הפרסום ב-YNET הני"ל).

24) גמול התובע ושכ"ט עו"ד

23. תחילה יודגש, כי קיים יסוד סביר להניח, כי התובעים מייצגים בדרך נאמנה והולמת את עניינם של כל הנמנים עם קבוצת התובעים הפוטנציאליים, וכן באי כוחם של התובעים אף הם כשירים לייצג בדרך נאמנה והולמת את ענייניהם של התובעים שכן הינם עורכי דין בעלי ניסיון בליטיגציה אזרחית, וכבר התנסו בהגשת תביעות ייצוגיות.

24. מבוקש לפסוק גמול הולם לתובעים עצמם אשר יזמו את הגשת התביעה הייצוגית וטרחו בנידון והגו את הרעיון שעשוי בסופו של יום לשרת את ציבור שלם של אנשים הנמנים על מגישי הפטנטים ו/או הקשורים לפטנטים בדרך זו או אחרת, הנפגעים מהתנהגות הנתבע כפי שפורט לעיל.

25. (א) בכפוף לזכייה בתובענה נהוג כי שכר טרחת עורכי הדין בתובענה ייצוגית, ייקבע כשיעור מסוים מהסכום שייפסק לטובת התובע. שיטה זו משקפת את המגמה לפיה חברי הקבוצה כהגדרתה לעיל, נהנים מעמלו של התובע המייצג ובאי כוחו, משתתפים בשכ"ט עוה"ד, בהתאם לגובה הסכום שייפסק לטובתם.

(ב) מנגד, קביעת שכרם של עוה"ד כחלק מהסכום שייפסק הופך את עורכי הדין לשותפים לאינטרס של התובע להצלחת בתביעה, דבר המהווה אינטרס משותף לכל חברי הקבוצה.

(ג) שיעור שכ"ט שייפסק לעוה"ד ראוי שישקף את הסיכון הכרוך בניהול תובענה, השקעת זמן ומרץ, משאבים ורמת שקידה, התואמת את האחריות המוטלת על כתפיהם, בייצוג קבוצת התובעים כנגד גופים גדולים וחזקים כדוגמת הנתבע.

(ד) כמו כן, ראוי כי בגובה שכ"ט תבוא לידי ביטוי התועלת הציבורית המופקת מניהול התביעה כתביעה ייצוגית, ומאכיפת החוק וההסכמים השונים על הנתבע אשר פוגע בזכויות יסוד בסיסיות של רבים מהציבור בישראל.

(ה) בהקשר זה יוזכר כי גם במידה וביהמ"ש יחליט שלא לאשר את הבקשה וזאת מחמת שהנתבע יודיע על הפסקת הגבייה, הרי שיש מקום בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות לפסוק גמול הולם ושכ"ט הולם לתובעים ולבאי כוחם, וזאת בעבור השירות אותו עשו לציבור בהגשת הבקשה.

ה) סמכות בית משפט נכבד זה וסיכום

26. (א) סעיף 5 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, תש"ס-2000 קובע (ציטוט):

"בית משפט לעניינים מינהליים ידון באלה –

...

(3) תובענה המנויה בתוספת השלישית (להלן- תובענה מינהלית);"

(ב) פריט 2 בתוספת השלישית לחוק, תחת ההגדרה "תובענה מינהלית", קובע (ציטוט):

"תביעה כאמור בסעיף 5(ב) לחוק תובענות ייצוגיות, התש"ו-2006."

(ג) סעיף 5(ב) לחוק תובענות ייצוגיות קובע (ציטוט):

"בקשה לאישור נגזר רשות בתביעה שעילתה החלטה של הרשות ושהסעד המבוקש בה הוא פיצויים או השבה, לרבות השבת סכומים שגבתה הרשות כמס, אגרה או תשלום חובה אחר, תוגש לבית משפט לעניינים מינהליים..."

"רשות" ו"החלטה של רשות" מוגדרים בסעיף זה "כהגדרתם בסעיף 2 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים".

(ד) בסעיף 2 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים הגדרת "רשות" הינה: **"רשות מרשויות המדינה, רשות מקומית, וכן גופים ואנשים אחרים הממלאים תפקידים ציבוריים על פי דין" וכן "החלטה של רשות" הינה: "החלטה של רשות במילוי תפקיד ציבורי על פי דין, לרבות העדר החלטה וכן מעשה או מחדל".**

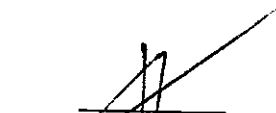
(ה) אי לכך יטענו התובעים כי לבית המשפט הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה זו לאור מהותו של הנתבע, מקום מושבו, ועפ"י הדין.

27. כל האמור לעיל במסגרת בקשה זו ועוד, מעידים עשרות מונים על חוזקה של תביעה זו ונחיצותה וסיכוייה להתקבל.

28. לאור כל האמור לעיל מבוקש מביהמ"ש להיעתר לתביעה ולהורות לנתבע לחזול מהגבייה הבלתי חוקית אותה הוא עושה (צו מניעה) ו/או להורות לנתבע לקיים את חובתו שבדין לגבי פרסום ברשומות (צו עשה) וכן לחייב את הנתבע להשיב לציבור אשר נפגע ממעשיו

ו/או מחדליו את הסך של 6,000,000 ₪ שנגבה מהציבור שלא כדין, וכן לחייב את הנתבע בהוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך 20% מע"מ וכן בגמול הולם למבקשים.

ערן גורן, עו"ד
ב"כ התובעים

רון קרן, עו"ד
ב"כ התובעים

מס' קק"ט
192520

נין יזיה
ז.ש.נסק. יזיה

A SWITCHING APPARATUS AND METHOD

מערכת ושיטה למיתוג

קבלה

00114346

משרד המשפטים
רשם הפטנטים ת.ד.: 53420, ירושלים

על שם: **0-24145-2**
לזכות חשבון מספר

פרטי התשלום:	בג"מ (הת"מ)
שם המשלם:	ש"מ
מס' זיהוי:	

חותרמת בנק הדואר

הסכום במילים:	אלף וארבע מאות
הסך:	1100

31164

מסמך זה יישמש קבלה רק לאחר הטבעת חותרמת או
הטבעת הקומה חרושמת של הדואר וחתימת הפקיד.

מצב בקשת פטנט
Status Of Patent Application

Application No:

192520

מספר בקשה:

Title of invention:
A SWITCHING APPARATUS AND
METHOD

שם האמצאה:
מערכת ושיטה למיתוג

Date of application:

30/06/2008

תאריך הבקשה:

Patentee(s):	בעלי הפטנט:
NISSAN YAIR	ניסן יאיר
Customer No: 873156	קוד לקוח:
Identification No: 56516214	מס' זיהוי:
P.O.B 674 KIRIAT ATA 281000 Israel	281000 ק. אתא 674 ת.ד.
YAN LESHINSKY	יאן לישינסקי
Customer No: 873157	קוד לקוח:
Identification No: 311008502	מס' זיהוי:
246 SHDEROT HAHASTADROT STREET MIFRATZ HAIFA 32960 Israel	32960 מפרץ חיפה חיפה 246 שד' ההסתדרות
Exam status:	מצב בחינה:
Application currently being examined	הבקשה נמצאת בבחינה
Statuses history:	היסטוריית טאטומסים:
First publication	פרסום ראשון
Ready for first publication	מאושר לפרסום ראשון
	11/02/2009
	15/07/2008

as of

20/10/2010

מצב ליום

Registrar Of Patents

רשם הפטנטים

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

Ministry of Justice
Patent Office

משרד המשפטים
לשכת הפטנטים

תשלומים עבור רשם הפטנטים

שם האגרה	מס' בקשה	מס' סמוכין	מחיר	כמות
1			1100 ש"ח	1
אגרת בקשה חדשה לפטנט או כניסה לשלב הלאומי (אגרת בקשה 940 ש"ח, אגרת פרסום דבר ההגשה 160 ש"ח)				
2			940 ש"ח	1
אגרה לאומית לפי סעיף 48ב(א) לחוק				
3			490 ש"ח	1
אגרת מסירה לפי סעיף 48ב(א) לחוק				
4			56 ש"ח	1
בקשה להארכת מועד לחודש או חלק ממנו ארכה				
5			112 ש"ח	1
בקשה להארכת מועד לחודשיים				
6			168 ש"ח	1
בקשה להארכת מועד לשלושה חודשים				
7			224 ש"ח	1
בקשה להארכת מועד לארבעה חודשים				
8			280 ש"ח	1
בקשה להארכת מועד לחמישה חודשים				
9			336 ש"ח	1
בקשה להארכת מועד לשישה חודשים				
10			210 ש"ח	1
בקשה לתיקון פנקס הפטנטים				
11			210 ש"ח	1
בקשה לתיקון טעות סופר בפרוט לפי סעיף 69 לחוק				
12			210 ש"ח	1
הגשת מסמך מתוקן הגורם לדחיית תאריך הבקשה לפי סעיף 23 לחוק				
13			210 ש"ח	1
בקשה לרשום זכות בפטנט או בבקשה לפטנט לפי סעיף 169 לחוק				
14			629 ש"ח	1
בקשה לבחינה על אתר				
15			629 ש"ח	1
בקשה להליך על ריב (התנגדות)				
16			1261 ש"ח	1
בקשה לבטול פטנט - כפל האגרה שיש לשלם בעת הגשת הליך על ריב (התנגדות)				
17			629 ש"ח	1
בקשה להחזרת תוקפו של פטנט				
18			629 ש"ח	1
בקשה לשמיעת טיעונים בפני הרשם				
19			629 ש"ח	1
בקשה לתיקון פירוט לפי סעיפים 29 או 65 לחוק				
20			39 ש"ח	1
השהיית פרסום לחודש				
21			138 ש"ח	1
חידוש לפני תום שלושה חודשים מיום מתן הפטנט, עד תום 6 שנים מתאריך הבקשה				
22			279 ש"ח	1
חידוש לפני תום השנה ה-6 מתאריך הבקשה ל-4 השנים הבאות				
23			1679 ש"ח	1
חידוש לפני תום השנה ה-10 מתאריך הבקשה ל-4 השנים הבאות				
24			3501 ש"ח	1
חידוש לפני תום השנה ה-14 מתאריך הבקשה ל-4 השנים הבאות				
25			4198 ש"ח	1
חידוש לפני תום השנה ה-18 מתאריך הבקשה לשנתיים הבאות				
26			9102 ש"ח	1
חידוש לכל תקופת הפטנט (20 שנה מתאריך ההגשה)				
27			210 ש"ח	1
בקשה לדיון מחדש לפי סעיף 21 לחוק				
28			154 ש"ח	1
בקשה להיבחן בעל פה או בכתב כער"פ וכן עם בקשה להירשם בפנקס ער"פ				
29			154 ש"ח	1
אגרה שנתית לער"פ				
30			39 ש"ח	1
בעד אישור או העתק או כל מסמך, תעודה, נסח מתוך הפנקס				
31			2.70 ש"ח	1
בעד צילום פירוט, שירות או כל מסמך, לכל עמוד				

4 Hasadna st., Talpiot,
P.O.Box 53420, Jerusalem 91533

רחוב הסדנא 4, תלפיות
ת.ד. 53420, ירושלים 91533

טל: 02-5651666
פקס: 02-5651641

1	ש"ח 27			נדרש הצילום תוך שבוע, לכל עמוד מחמשת העמודים הראשונים	32
1	ש"ח 5.60			נדרש הצילום תוך שבוע, לכל עמוד נוסף	33
1	ש"ח 938			הארכת תקופת ההגנה – אגרת בקשה	34
1	ש"ח 2520			אגרת הארכה תקנה 7 (א) (1)	35
1	ש"ח 3024 ש"ח 3628 ש"ח 4353 ש"ח 5225			אגרת הארכה תקנה 7 (א) (2) I. לפני תום שנת הארכה ראשונה II. לפני תום שנת הארכה שנייה III. לפני תום שנת הארכה שלישית IV. לפני תום שנת הארכה רביעית	36
1	ש"ח 631			ארכת התנגדות להארכה	37
1	ש"ח 1261			בקשה לביטול הארכה – כפל אגרת ההתנגדות	38
1	ש"ח 160			אגרת פרסום מודעה לפי סעיף 16 לחוק	39
1	ש"ח 480			אגרת פרסום מודעה לפי סעיף 26 לחוק	40
1	ש"ח 160			אגרת פרסום מודעה לפי חלק י"א פרק א' לתקנות	41
1	ש"ח 480			אגרת פרסום מודעה לפי סעיפים 73,66,60, 124 (א) ו-170 (ב) לחוק	42

רשם הפטנטים גבה אגרה, ולא סיפק את הסחורה

לפני ארבע שנים הפסיקה רשות הפטנטים לפרסם את הבקשות לרישום פטנטים על דעת עצמה, והמשיכה לגבות את האגרה שנועדה, בין היתר, לכסות את עלויות הפרסום שלא בוצע. רשם הפטנטים: "עברנו לפרסם באינטרנט". יו"ר ועדת החוקה: "אתה מצפצף על החוק, החזר לאנשים את הכסף שגביתם" צבי לביא

שלחו להדפסה

הפטנט של הרשם

פקידי משרד המשפטים עמדו נבוכים מול ועדת חוקה, חוק ומשפט. במהלך דיון בבקשת משרד המשפטים לתקן את החוק, כך שיפטור את רשות הפטנטים במשרד מהחובה לפרסם ברשומות חלק מהמסמכים הקשורים ברישום הפטנטים, התגלה כי הרשות גובה ב-4 השנים האחרונות אגרות יקרות מהממציאים תמורת רישום הפטנטים ופרסום בקשותיהם ב"רשומות" – כ-3 מיליון שקל בשנה – למרות שחללה לפרסם אותן בעיתון הרשמי המודפס של הממשלה, בניגוד לנדרש בחוק.

ארץ הפטנטים

ישראל אלופת העולם המערבי בפטנטים / תני גולדשטיין

מחקר של מרכז טאוב לחברה, שיוצג בכנס שדרות, חושף: מספר הפטנטים שאישר משרד הפטנטים האמריקני לממציאים ישראלים בשנת 2003 היה גבוה מזה של כל מדינות ה-G7. פריון הייצור הישראלי, לעומת זאת, נמצא בירידה מתמדת

[לכתבה המלאה](#)

הרשות אמנם עברה לפרסום באינטרנט, אבל בכנסת מאיימים עליה בביטול האגרה, הדרשת מכל ממציא בסכום ממוצע של מאות שקלים לאדם. רשם הפטנטים ד"ר מאיר נועם הודה בדיון כי "אכן, לא קיימנו את החוק" ועל כך הגיב יו"ר הוועדה ח"כ דוד רותם (ישראל ביתנו), "אם אין פרסום – אין אגרה".

ד"ר נועם אמר, "הפסקנו לפרסם ברשומות בגלל שהמדפיס הממשלתי לא עמד בזמני ההדפסה. אם לא קיימנו את החוק זה היה בתום לב, אבל עברנו לפרסם באינטרנט כי בשום מקום בחוק לא כתוב שהפרסום צריך להיות בהדפסה על נייר. מבחינתנו הדפסה יכולה להיות גם על דיסק של מחשב וכך עשינו". הפסקת הפרסום ברשומות והמעבר לאינטרנט נעשה ב-1 בנואר 2007.

ח"כ רותם התעצבן על ד"ר נועם: "אתה פשוט מצפצף על החוק! על דעת עצמך החלטת להפסיק את הפרסום ללא ייעוץ משפטי וללא פיקוח. לא רק שאנשים שילמו עבור פרסום שהחלטת לבטל, אלא שגם אלה שהיו רגילים למצוא את רישום הפטנטים ברשומות, לא מוצאים אותם, כי הם לא יודעים שהחלטת שזה יפורסם רק באינטרנט, זה הסדר לא חוקי ואתם תצטרכו להחזיר לאנשים את הכסף שגביתם בעד הפרסום שלא היה!"

מציגי משרד המשפטים ביקשו להרגיע את הרוחות ואמרו לרותם כי ניתן לשקול שינוי בתעריפי האגרה, אך לא לבטל אותה כי בניגוד למדינות אחרות, האגרה בישראל מכסה גם את עלות הבדיקות שנעשות לכל בקשת רישום של פטנט. החוק מחייב את הרשם לפרסם את עצם הגשת הבקשה. אם ההמצאה נבדקה והפטנט אושר, נדרש פרסום נוסף של האישור כדי לאפשר לציבור המעוניין לערער על הפטנט.

בגלל העימות, נמנעה ועדת החוקה מלאשר את בקשת המשרד לתקן את החוק וניתנה לו ארכה לגבש פתרון מוסכם לבעיה שהתגלתה.

תגיות: פטנטים
חזרה

אין פרסום - אבל יש אגרה צילום: Index open

לחצו כאן להגדיל הטקסט

משרד המשפטים > רשות הפטנטים > פטנטים < אגרות

רשות הפטנטים
אגרות פטנטים
אגרות הפטנטים המעודכנות תקפות מיום 1 ביולי 2010

תשלומים עבור רשם הפטנטים

מחיר	שם האגרה
1194 ש"ח	1 אגרת בקשה חדשה לפטנט או כניסה לשלב הלאומי (אגרת בקשה 1024 ש"ח, אגרת פרסום דבר ההגשה 170 ש"ח)
1024 ש"ח	2 אגרה לאומית לפי סעיף 48(א) לחוק
534 ש"ח	3 אגרת מסירה לפי סעיף 48(א) לחוק
61 ש"ח	4 בקשה להארכת מועד לחודש או חלק ממנו ארכה לפי סעיפים 48(ג) ו- 164 לחוק או לפי תקנות 5(א) או 87(ג).
122 ש"ח	5 בקשה להארכת מועד לחודשיים
183 ש"ח	6 בקשה להארכת מועד לשלושה חודשים
244 ש"ח	7 בקשה להארכת מועד לארבעה חודשים
305 ש"ח	8 בקשה להארכת מועד לחמישה חודשים
366 ש"ח	9 בקשה להארכת מועד לשישה חודשים
228 ש"ח	10 בקשה לתיקון פגם הפטנטים לפי סעיפים 73(א), 170 ו- 171 לחוק או תקנות 146(א) ו- 149(א).
228 ש"ח	11 בקשה לתיקון טעות סופר בפרוט לפי סעיף 69 לחוק
228 ש"ח	12 הגשת מסמך מתוקן הגורם לדחיית תאריך הבקשה לפי סעיף 23 לחוק
228 ש"ח	13 בקשה לרשום זכות בפטנט או בבקשה לפטנט לפי סעיף 169 לחוק
685 ש"ח	14 בקשה לבחינה על אתר לפי תקנה 35(א)
685 ש"ח	15 בקשה להליך על ריב (התנגדות), לפי כל אחד מן הסעיפים 25, 30, 61, 67, 73(ג), 117, 124(ב), 133, 170 ו- 171 לחוק וכן תקנות 81, 100 ו- 195.
1370 ש"ח	16 בקשה לביטול פטנט - כפל האגרה שיש לשלם בעת הגשת הליך על ריב (התנגדות)
685 ש"ח	17 בקשה להחזרת תוקפו של פטנט לאחר פקיעתו לפי סעיף 59 לחוק
685 ש"ח	18 בקשה לשמיעת טיעונים בפני הרשם לפי סעיף 159 או השגה לפי סעיף 161 לחוק או לפי תקנה 42 או 46(א).
685 ש"ח	19 בקשה לתיקון פירוט לפי סעיפים 29 או 65 לחוק
42 ש"ח	20 השהיית פרסום לחודש
150 ש"ח	21 חידוש לפני תום שלושה חודשים מיום מתן הפטנט, עד תום 6 שנים מתאריך הבקשה
304 ש"ח	22 חידוש לפני תום השנה ה-6 מתאריך הבקשה ל-4 השנים הבאות
1829 ש"ח	23 חידוש לפני תום השנה ה-10 מתאריך הבקשה ל-4 השנים הבאות
3813 ש"ח	24 חידוש לפני תום השנה ה-14 מתאריך הבקשה ל-4 השנים הבאות
4574 ש"ח	25 חידוש לפני תום השנה ה-18 מתאריך הבקשה לשנתיים הבאות
9915 ש"ח	26 אגרת חידוש כוללת לתשלום לפני תום 3 חודשים מיום מתן הפטנט, כדי שיהיה בתוקף לכל תקופתו
228 ש"ח	27 בקשה לדין מחדש לפי סעיף 21'א לחוק, או לבטל ביטול לפי סעיף 21'ב לחוק
167 ש"ח	28 בקשה להיבחן בעל פה או בכתב כעו"פ וכן עם בקשה להירשם בפנקס עו"פ
167 ש"ח	29 אגרה שנתית לעו"פ לפי סעיף 145 לחוק
42 ש"ח	30 בעד אישור או העתק או כל מסמך, תעודה, נסח מתוך הפנקס לפי סעיף 168(ב) לחוק.
3 ש"ח	31 בעד צילום פירוט, שירות או כל מסמך, לכל עמוד
30 ש"ח	32 נדרש הצילום תוך שבוע, לכל עמוד מחמשת העמודים הראשונים
6.10 ש"ח	33 נדרש הצילום תוך שבוע, לכל עמוד נוסף
1019 ש"ח	34 הארכת תקופת ההגנה - אגרת בקשה

- פטנטים
- אודות
- אגרות
- חוק הפטנטים
- תקנות הפטנטים
- שאלות ותשובות
- יצירת קשר
- זירוז בחינה
- מדריך לרישום פטנט
- << הדרכה
- טפסים
- << דוח מצב בחינות
- כנסים

ש"ח 2737	אגרת הארכה תקנה 7 (א) (1)	35
ש"ח 3284	אגרת הארכה תקנה 7 (א) (2) I. לפני תום שנת הארכה ראשונה II. לפני תום שנת הארכה שנייה III. לפני תום שנת הארכה שלישית IV. לפני תום שנת הארכה רביעית	36
ש"ח 3941		
ש"ח 4729		
ש"ח 5675		
ש"ח 685	ארכת התנגדות להארכה	37
ש"ח 1370	בקשה לביטול הארכה – כפל אגרת ההתנגדות	38
ש"ח 170	אגרת פרסום מודעה לפי סעיף 16 לחוק	39
ש"ח 511	אגרת פרסום מודעה לפי סעיף 26 לחוק	40
ש"ח 170	אגרת פרסום מודעה לפי חלק י"א פרק א' לתקנות	41
ש"ח 511	אגרת פרסום מודעה לפי סעיפים 124, 73, 66, 60 (א) ו-170 (ב) לחוק	42
ש"ח 502	אגרה עבור כל תביעה מעל 50 תביעות	43

SHARE

פרוטוקול מס' 100
מישיבת ועדת הכנסת
יום שני, ט"ז תמוז התש"ע (28 ביוני 2010), שעה 11:30

סדר היום:

א. בקשת הממשלה להקדמת הדיון בהצעות החוק הבאות, לפני הקריאה הראשונה -

1. הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון מס' 13)(חינוך ממלכתי משלב), התש"ע-2010 (מ/517)
 2. הצעת חוק ליישום ההסכם בין מדינת ישראל לבין הארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכלי בדבר זכויות יתר, חסינויות והקלות המוענקות לארגון, התש"ע-2010 (מ/519)
 3. הצעת חוק אזרחים ותיקים (תיקון יועץ לענייני אזרחים ותיקים ברשויות מקומיות), התש"ע-2010 (מ/520)
 4. הצעת חוק הפטנטים (תיקון מס' 9)(ביטול חובת הפרסום ברשומות), התש"ע-2010 (מ/518)
- ב. קביעת ועדה לדיון בהצעת חוק הגבלת משקל בתעשיית הדוגמנות, התש"ע-2010, של חה"כ רחל אדטו (פ/2057/18)

נכחו:

חברי הוועדה:

יריב לוין - היו"ר
רחל אדטו
זאב אלקין
דניאל בן-סימון
נסים זאב
אברהם מיכאלי
אלכס מילר
ציון פיניאן
דוד רותם

מזמנים:

ענת חיים, יועצת השר, משרד החינוך
אילה גילברט, מזכירת הוועד החינוך המשלב, משרד החינוך
עו"ד מיכל סגל-חורין, משרד החינוך
הילה סיקרון-פאר, משרד החינוך
מיה כץ, יועצת שר החינוך
שמרית גולן, משרד המשפטים
האורד פולינר, משרד המשפטים
גלית לוי, נציגת המשרד לענייני גמלאים
אנה אוליקר, נציגת שר החוץ

מנהלת הוועדה: אתי בן-יוסף

רשמת פרלמנטרית: הדס צנוירט

4. הצעת חוק הפטנטים (תיקון מס' 9) (ביטול חובת הפרסום ברשומות), התש"ע-2010 (מ/518)

היו"ר יריב לוין:

אני עובר להצעה הבאה. הצעת חוק הפטנטים (תיקון מס' 9) (ביטול חובת הפרסום ברשומות), התש"ע-2010 (מ/518). בבקשה.

שמרית גולן:

הצעת החוק הזו נועדה להעביר את הפרסום של יומן הפטנטים, שכיום החוק מחייב לפרסם ברשומות, לאתר האינטרנט של רשם הפטנטים. אנחנו הגענו למסקנה שמבחינה מהותית, אין חובה שהפרסומים האלה ייעשו ברשומות, ושמבחינת הנגישות, היעילות, העלות וציבור המשתמשים יהיה הרבה יותר טוב לפרסם את זה באינטרנט.

הסיבה שההצעה הזו דחופה היא שבפועל רשות הפטנטים כבר עברה לפרסום באינטרנט, והפסיקה את הפרסום המודפס. הצעת החוק מכילה סעיף של תחולה רטרואקטיבית ותשריר לפרסומים שנעשו בתקופה שבה לא נעשה הפרסום המודפס, כי החוק עדיין מחייב פרסום מודפס, לכן חשוב לנו שההצעה תעבור כבר במושב הזה, כדי שהפרסום שלה לא יהיה חשוף לציבור או ליותר מדי אנשים שיכולים להעלות טענות פוטנציאליות לגבי תוקף הפרסום, עד שהכנסת תתכנס מחדש.

היו"ר יריב לוין:

תודה. אני מבקש לשאול שתי שאלות: האחת, הרשומות בעצם יהיו באינטרנט, או הרעיון הוא לבטל את הצורך בפרסום -

שמרית גולן:

לבטל את הרשומות. רשומות לא יכולות להיות באינטרנט. רשומות, יש חזקה שזה פרסום מודפס.

היו"ר יריב לוין:

למה? אולי כדאי לשנות בכלל את כל הקונספט הזה? שיפורסם באינטרנט.

דוד רותם:

אני לא יודע לפתוח מחשב.

היו"ר יריב לוין:

ואת הרשומות אתה יודע למצוא?

דוד רותם:

מה אתה רוצה מאתנו? זה לשכת עורכי הדין. אל תדאג.

שמרית גולן:

יש מידע, כמו חוקים שאנחנו חושבים שמאוד חשוב שהוא יישאר ברשומות, אבל המידע הזה הוא לא מידע שמבחינת חוקת הידיעה שלו באמת חייב להגיע לכלל הציבור ולהיות זמין ברשומות.

דוד רותם:

אני היום מביא שני תיקונים לחוק הפטנטים לקריאה שנייה ושלישית. למה לא הכנסתם את זה שם?

שמרית גולן:

הצעת החוק הזו פורסמה כתזכיר לפי הסדר הרגיל, אבל בעקבות ישיבה שנערכה אצלנו הגענו למסקנה שעד שלא נעביר את החוק ואת התשריר הזה, לא נוכל להמשיך עם הפרסום הקיים באינטרנט, כי הוא לא לפי הוראות החוק, ומצד שני, ההתקשרות עם המדפיס הממשלה הסתיימה מזמן, לכן יהיה קשה לפרסם בדפוס, וזה יגרום לעיכובים בפרסום היומנים. אנחנו לא רוצים לפגוע בציבור המשתמשים, שהוא בעלי הפטנטים או המתנגדים הפוטנציאליים, ואנחנו כן רוצים שהם יקבלו את המידע הזה כמה שיותר מהר וכסדרו.

היו"ר יריב לוין:

אדוני יושב ראש ועדת חוקה, אתה מתכוון לקבוע את זה לדיון, כך שזה יסתיים במושב הזה? הרי זאת השאלה.

דוד רותם:

ודאי.

היו"ר יריב לוין:

אם זה כך, יש טעם לחת את הפטור. אם לא, אין טעם.

דוד רותם:

דיון והצבעה - יום ראשון הבא, 08:00 בבוקר.

היו"ר יריב לוין:

נוכח הודעתו של יושב ראש ועדת החוקה בהחלט יש טעם לאשר את בקשת הפטור.

מי בעד? מי נגד? מי נמנע?

הצבעה

בעד - פה אחד
הבקשה אושרה.

שלח להדפסה

פטנטים במספרים – כמה עובדות על פטנטים בישראל

המוח הישראלי לא מפסיק להמציא רעיונות – זאת הכול כבר יודעים, אבל מתברר שגם לנו יש מתחרים ברחבי העולם, והצורך להגן על המצאות הולך וגובר. כמה בקשות מוגשות לרשם הפטנטים בשנה? באילו נושאים מוגשות עיקר הבקשות? הצעד הראשון בדרך להגן על המצאה הוא לרשום פטנט בכל אחת מן המדינות שבהן חפצים בהגנה על המצאה, ומתברר שידיהם של הבוחנים ברשם הפטנטים עמוסות בעבודה.

כמה בקשות מוגשות לרשם הפטנטים?

בכל שנה עולה כמות הבקשות לרישום פטנטים: בשנת 2005 הוגשו לרשם הפטנטים 7,149 בקשות, בשנת 2006 7,481 ובשנת 2007 הוגשו 7,974 בקשות.

לא כל בקשה לרישום פטנט אכן מתקבלת – בשנת 2007 נרשמו 2,635 בקשות, עשר יותר מאלה שנרשמו בשנת 2006, וכ-300 בקשות יותר מ-2005.

מי מגיש בקשות לרישום פטנט?

מספר הזרים המגישים בקשות לרשם הפטנטים בישראל גדול כמעט פי ארבעה ממספר האזרחים הישראליים המגישים בקשה. 90 אחוז מן הבקשות הם מטעם חברות ולא ממציאים פרטיים. הנושאים העיקריים לבקשות לרישום פטנטים הם כימיה אורגנית, תרופות, תקשורת ומחשבים.

ממציאים המבקשים להגיש בקשה לרישום פטנט יכולים להיעזר במדריך לרישום פטנט ובעיקר להיאזר בסבלנות – בחינת פטנט ממוצעת אורכת כשנתיים וחצי.

לאתר רשות הפטנטים

19.5.08